

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۵/۵/۱۱

شماره چاپ ۸۹

شماره ثبت ۷۸

یک شوری

لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

(در اجرای ماده ۱۴۱۸ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)

کمیسیون های ارجاعی

اقتصادی

اصلی:

آموزش، تحقیقات و فناوری - اجتماعی - امنیت ملی و سیاست خارجی -
برنامه و بودجه و محاسبات - صنایع و معادن - عمران - فرهنگی -
قضائی و حقوقی - کشاورزی، آب و منابع طبیعی

فرعی:

سوابق قانونی جداگانه چاپ می شود.

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

در اجرای ماده (۱۴۱) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی لوائح مندرج در فهرست پیوست که تأیید شده به مهر «دفتر هیأت دولت» است، در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

جناب آقای دکتر لاریجانی
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران که بنابه پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۸/۵ هیأت وزیران به تصویب رسیده است. برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

در اجرای بند(ج) ماده(۹) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی و به منظور حذف مداخلات دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی ها، رفع ابهامات، نواقص قانونی و اصلاح و بهبود محیط حقوقی و یکپارچه سازی قوانین حاکم بر بخش تعاونی و با عنایت به لزوم توسعه بخش تعاونی در سالهای برنامه پنجساله پنجم توسعه کشور به میزان بیست و پنج درصد(۲۵٪) اقتصاد ملی موضوع بند(ب) سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) ابلاغی مقام معظم رهبری که مستلزم وجود قانونی جامع، شفاف و تسهیل کننده است، لذا لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

عنوان لایحه:

اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱ در ماده (۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و اصلاحات بعدی آن که از این پس «قانون» نامیده می شود، بندهای زیر اضافه می شود:

۸- ایجاد چتر حمایتی و توانمندسازی اقشار متوسط و کم درآمد جامعه به منظور فقرزدایی و قدرت بخشی به آنها برای حضور مقتدرانه در سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت اقتصاد ملی و بین المللی

۹- حذف واسطه های غیر ضرور در فرآیند تولید تا مصرف و کاهش سطح قیمتها

۱۰- بهبود وضع زندگی و امکانات معیشت و رفاه مصرف کنندگان کالا و خدمات

۱۱- بهبود وضع شغلی فعالان اقتصادی کوچک

۱۲- کمک به تأمین عدالت اجتماعی از طریق توزیع عادلانه فرصتها، منابع، امکانات و درآمدها بین اقشار و مناطق

مختلف

ماده ۲- ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲- «تعاونی»، شخص حقوقی غیردولتی است که با هدف تأمین نیازمندی های مشترک و ارائه خدمات عادلانه به

اعضای آن در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از قبیل تأمین اشتغال و یا بهبود وضع شغلی و یا حرفه ای و یا تأمین و

بهبود وضع معیشتی و رفاهی اعضاء در راستای تحقق اهداف بخش تعاونی با التزام به اصول تعاونی تأسیس می شود یا

سندنامه خود را با آن تطبیق می دهد. این تعاونی، «تعاونی متعارف» نیز نامیده می شود.

ماده ۳- ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۳) ماده (۶۴) مکرر (۵) به ذیل «فصل دوازدهم حمایت از بخش تعاونی» منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۳) جایگزین می‌گردد:

ماده ۳- تعاونی‌های متعارف در دو قالب شرکتها و مؤسسات تعاونی و در سطوح پایه (سطح اول) و بالادستی (سطوح بالاتر) تأسیس می‌شوند. منظور از تعاونی‌های سطح اول، تعاونی‌های با عضویت اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی و منظور از تعاونی‌های بالادستی، تعاونی‌های با عضویت تعاونی‌ها است که عبارتند از گروههای تعاونی، اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون. در این قانون، منظور از «تعاونی‌ها»، تعاونی‌های متعارف و منظور از «شخص یا اشخاص حقوقی بخش تعاونی»، علاوه بر تعاونی‌های متعارف، شرکت‌های تعاونی سهامی عام، شرکت‌های تعاونی سهامی خاص و هر شخص حقوقی غیر اینها است که بیش از نصف سرمایه آن در اختیار تعاونی‌های متعارف باشد. همچنین منظور از عبارت شرکت‌های تعاونی، شرکت‌های تعاونی متعارف سطح اول، گروههای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی در قالب شرکت است.

ماده ۴- ماده (۴) قانون به عنوان تبصره (۲) ماده (۶۴) مکرر (۷) به ذیل فصل دوازدهم منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۴) با تبصره‌های ذیل جایگزین می‌گردد:

ماده ۴- اصول کلی حاکم بر تعاونی‌های متعارف به شرح زیر است:

۱- عضویت در تعاونی داوطلبانه و برای همه واجدین شرایط آن که به خدمات مورد هدف تعاونی احتیاج داشته و متقابلاً تعهدات و مسؤولیت‌های ناشی از عضویت را بپذیرند بدون هیچ‌گونه تبعیض و محدودیت آزاد است. خدمات تعاونی منحصر به اعضاء است و ارائه خدمات به غیرعضو مجاز نیست. موارد استثناء در خصوص آزادی عضویت و منع ارائه خدمات به غیرعضو در این قانون تعیین خواهد شد.

۲- اعضاء باید در تأمین سرمایه شرکت‌های تعاونی و یا منابع مؤسسات تعاونی در حد توان مشارکت داشته باشند. ارائه خدمات تعاونی به اعضاء باید به نحوی باشد که سود محدود گردد و خدمات به اعضاء با قیمتهای ترجیحی نسبت به قیمتهای متعارف بازار ارائه شود و در صورت وجود درآمد در پایان سال مالی، بخشی از آن طبق مقررات این قانون تحت عنوان مازاد برگشتی، به نسبت ارزش معاملات انجام شده با اعضاء، به آنها برگشت داده می‌شود.

۳- شخصیت حقوقی تعاونی مستقل و به صورت خودگردان اداره می‌شود و در صورت مشارکت و با حمایت غیر، همواره باید حاکمیت در آن با اعضاء باشد. دولت و دستگاههای اجرایی حق مداخله در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی‌ها را ندارند.

۴- تعاونی متعهد به اطلاع‌رسانی جامع و آموزش مستمر به اعضاء و کارکنان آن در زمینه آموزش‌های کاربردی می‌باشد و بدین منظور باید بودجه‌ای منظور نماید.

۵- در مجامع عمومی، میزان رأی هر عضو به میزان سهام یا حق عضویت وی ارتباط ندارد؛ در مجامع عمومی تعاونی پایه (سطح اول)، هر عضو یک رأی دارد. در تعاونی‌های سطوح بالادستی، به استثنای مواردی که در این قانون به نحو دیگری مقرر شده باشد، میزان حق رأی اعضاء بر اساس هر عضو یک رأی یا متناسب با تعداد اعضاء یا متناسب با حجم معاملات اعضاء آن با تعاونی یا تلفیقی از اینها در اساسنامه تعیین می‌گردد.

۶- تعاون بین تعاونی‌ها و اسبجام و یکپارچگی بخش تعاونی در زمره تعهدات تعاونی‌ها به شمار می‌رود. انجام معاملات هر تعاونی با تعاونی‌های بالادستی که در آن عضویت دارد، تقدم دارد.

۷- تعاونی در راستای توجه به ارزشها و نیازهای جامعه، ملزم به رعایت قوانین و مقررات مربوط و نیز رعایت موازین و شعایر دینی در معاملات و فعالیت‌ها است و موضوع فعالیت آن باید در جهت رفع نیازهای اعضای جامعه محل ارائه خدمات باشد.

تبصره ۱- مشارکت بخش دولتی به عنوان سهامدار غیرعضو به نحو مقرر در ماده (۱۸) این قانون و با رعایت تبصره (۳) آن مجاز است. همچنین ایفای نقش حاکمیتی دولت در سیاست‌گذاری و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات موضوعه، مشمول مداخله موضوع بند (۳) این ماده نیست.

تبصره ۲- تأمین نیازهای تعاونی‌ها باید حتی المقدور به صورت عمده و از اتحادیه‌های تعاونی که در آن عضویت دارند انجام شود و در صورت عدم امکان تأمین از اتحادیه یا وجود تفاوت فاحش قیمت، خرید یا تأمین نیاز از مبادی تولید و خدمات و یا مبادی عمده فروشی با اولویت تأمین از بخش تعاونی با رعایت صرفه و صلاح اعضاء بلامانع است. هر یک از اشخاص حقوقی بخش تعاونی موظف است در معاملات، سایر اشخاص حقوقی این بخش را در اولویت قرار داده و تا حد امکان کلیه معاملات خود را با بخش تعاونی انجام دهد.

ماده ۵ - در ماده (۵) قانون بعد از عبارت «میزان سرمایه» ادامه جمله تا انتهای حذف و عبارت زیر جایگزین می‌شود و تبصره آن به تبصره (۱) اصلاح و تبصره (۲) به شرح زیر به آن الحاق می‌شود:

«و مبلغ پرداخت شده آن، شرایط و نحوه افزایش و کاهش سرمایه، تعداد اعضای هیأت‌مدیره و بازرسان، مقررات ارجاع به دوفوری، مواردی که بر اساس این قانون به اساسنامه موکول شده باشد و تصریح بر اینکه تعاونی، تابع این قانون و اصلاحات بعدی آن است و مواردی که در اساسنامه پیش‌بینی نشده باشد نیز تابع مقررات مذکور است.»

تبصره ۲- کلمه تعاونی و نوع آن باید در سربرگ‌ها و تابلوهای آن در کنار نام آن درج شود.

ماده ۶- ماده (۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به شرح زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۷- مؤسسه تعاونی، تعاونی متعارف فاقد سرمایه، غیر تجاری و غیر انتفاعی است که منابع مالی آن از حق عضویت اولیه و سالانه اعضا و درآمد ناشی از ارائه خدمات به اعضا و سایر منابع غیر تجاری تأمین می‌شود. اعضا در قبال تعهدات و دیون مؤسسه هیچ مسئولیتی غیر از مبلغ حق عضویت پرداخت شده و تعهدشده ندارند. در مؤسسه تعاونی تقسیم بخشی از درآمد به عنوان سود غیر مجاز است؛ همچنین حق عضویت قابل انتقال نیست و با خروج عضو نیز قابل استرداد نخواهد بود.

تبصره ۱- حداکثر میزان حق عضویت اولیه و سالانه «مؤسسات تعاونی» حسب نوع فعالیت آن به پیشنهاد اتاق تعاون مرکزی در آیین‌نامه مصوب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی که از این پس «وزیر» نامیده می‌شود، تعیین می‌شود.

تبصره ۲- در مواردی که در این قانون به نحو دیگری مقرر نشده باشد، مؤسسات تعاونی تابع مقررات شرکتی تعاونی هستند.

تبصره ۳- تأسیس مؤسسه تعاونی که مالکیت و امتیاز آن تماماً در اختیار یک اتحادیه تعاونی یا اتاق تعاون باشد امکان‌پذیر است.

ماده ۷- در ماده (۸) قانون، عبارت «شرکتی تعاونی» به «تعاونی» و واژه «قانون» به عبارت «قانون و اساسنامه قانونی تعاونی» اصلاح می‌شود. همچنین تبصره (۲) حذف و «تبصره (۱)» به «تبصره» اصلاح می‌شود.

ماده ۸- به ابتدای بند (۴) ماده (۹) قانون، عبارت «نیازمندی به خدمات تعاونی» اضافه و بند (۵) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به شرح ذیل به آن الحاق می‌گردد:

۵- شرایط اختصاصی که در اساسنامه قید می‌شود.

تبصره ۱- عضویت همزمان در دو یا چند شرکت تعاونی سطح اول مسکن مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲- موارد استثنای عضویت برای اتباع غیر ایرانی، مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که از این پس در این قانون «وزارت» نامیده می‌شود یا همکاری وزارتخانه‌های کشور و امور خارجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. انتخاب اتباع مذکور به سمت عضو هیأت‌مدیره یا مدیرعامل یا بازرسان تعاونی در حدود مقررات جاری کشور بلامانع خواهد بود.

تبصره ۳- تشخیص شرایط عضویت در هر تعاونی، حسب مورد بر عهده هیأت مؤسس یا هیأت‌مدیره است. شخصی که تقاضای عضویت او رد می‌شود، می‌تواند شکایت خود را به بازرسان یا بازرسان تعاونی تسلیم کند. بازرسان یا بازرسان باید شکایت مذکور را جهت تصمیم‌گیری به اولین مجمع عمومی عادی گزارش کنند.

تبصره ۴- در تعاونی‌های کار که تعداد اعضا محدود به تعداد فرصتهای شغلی است و نیز در گروه‌های تعاونی، می‌توان در اساسنامه برای پذیرش اعضا اولویت‌هایی تعیین و پذیرش را منوط به تصویب هیأت مؤسس یا هیأت‌مدیره یا مجمع عمومی عادی کرد.

ماده ۹- ماده (۱۲) قانون به شرح زیر اصلاح و در تبصره (۲) آن، به جای عبارت «خروج عضو» عبارت «خروج بدون اعلام قبلی و کتبی عضو» جایگزین می‌شود:

ماده ۱۲- هر عضو می‌تواند با اطلاع کتبی در مدت مقرر در اساسنامه، با تعیین تکلیف تعهدات و مطالبات و دارایی و بدهی و نیز تعیین تکلیف آنچه از امتیازات و تسهیلات دولتی و عمومی دریافت کرده است، وفق مقررات این قانون و اساسنامه قانونی به عضویت خود پایان دهد.

ماده ۱۰- در ماده (۱۵) قانون، عبارت «سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو برابر مقررات اساسنامه و قرارداد منعقد» به عبارت «سهم عضو به ارزش روز و سایر حقوق و مطالبات وی مطابق مقررات اساسنامه و قرارداد منعقد» اصلاح و تبصره آن به تبصره (۱) اصلاح و تبصره‌های (۲)، (۳) و (۴) به شرح زیر به آن الحاق می‌گردد:

تبصره ۲- نحوه محاسبه ارزش سهام طبق دستورالعمل ابلاغی وزارت خواهد بود.

تبصره ۳- هیأت‌مدیره موظف به پرداخت بهای سهام از محل درآمدها و در صورت عدم تکافو از محل اندوخته اختیاری و تا نصف اندوخته قانونی خواهد بود؛ در این صورت حداکثر به مدت شش‌ماه سهام مذکور قابل نگهداری و با رعایت اساسنامه قانونی تعاونی و مقررات این قانون قابل واگذاری خواهد بود و در پایان مدت مذکور در صورت عدم انتقال، تعاونی موظف به کاهش سرمایه به میزان بهای سهام خواهد بود.

تبصره ۴- در صورت لغو عضویت، تعهدات و مطالبات و دارایی و بدهی عضو و نیز آنچه از امتیازات و تسهیلات دولتی و عمومی دریافت کرده است، باید وفق مقررات قانونی و قراردادهای تعیین تکلیف شود.

ماده ۱۱- ماده (۱۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱۹) به ذیل فصل دوازدهم منتقل و ماده (۱۰) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرح زیر اصلاح و جایگزین ماده (۱۸) می‌شود:

در صدر ماده عبارت «شرکتهای تعاونی سطح اول به استثنای تعاونی‌های توزیع» جایگزین عبارت «کلیه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی» و عبارت «همچنین شرکتهای تعاونی مجازند» تا آخر جمله حذف و هر هفت تبصره به شرح زیر به ذیل ماده یاد شده الحاق می‌گردد:

تبصره ۱- در یک تعاونی هیچ شخصی نمی‌تواند هم عضو باشد و هم سهامدار غیر عضو

تبصره ۲- درصد آرای هر سهامدار غیرعضو نمی‌تواند بیش از درصد سهام وی باشد.

تبصره ۳- در صورتی که پذیرش سهامداران غیرعضو در اساسنامه پیش‌بینی شود، مقررات مربوط به آنها از جمله شرایط پذیرش و میزان سهام قابل واگذاری به آنها و نحوه خروج آنها، میزان حداقل و حداکثر درصد مالکیت سهام هریک و مجموع آنها، نحوه نقل و انتقال سهام آنها، نحوه اعمال رأی آنها در مجامع عمومی و نحوه عضویت در هیأت‌مدیره، با رعایت این قانون در اساسنامه پیش‌بینی می‌شود.

تبصره ۴- در بدو تأسیس، سهام واگذارشده به سهامداران غیرعضو، غیرقطعی محسوب شده و قطعیت آن منوط به تصویب این قسمت از اساسنامه صرفاً با رأی اعضاء است. در صورت تصویب، تصمیم‌گیری در خصوص سایر مواد اساسنامه و سایر دستورات مجمع مؤسس، با اعمال رأی اعضاء و سهامداران غیرعضو حاضر در جلسه اتخاذ خواهد شد.

تبصره ۵- سهامداران غیرعضو از تخفیفات و ترجیحاتی که برای اعضاء اعمال می‌شود و از مزاد برگشتی، به نسبت سهمشان از سرمایه، دارای حق می‌باشند.

تبصره ۶- در جلسات مجامع عمومی دعوت از سهامداران غیرعضو به همان ترتیب مقرر برای اعضاء الزامی است، ولی نقشی در نصاب رسمیت جلسات مذکور ندارند و تصمیمات مجامع عمومی به شرطی معتبر خواهد بود که میزان آرای اعضاء در هر مورد بیشتر از میزان آرای سهامداران غیرعضو باشد.

تبصره ۷- در صورت خروج سهامدار غیرعضو، اعضاء در خرید سهام آنها حق تقدم دارند.

ماده ۱۲- ماده (۱۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۹- در شرکتهای تعاونی، سهام تعاونی از نوع همدادی و یا نام است. مبلغ اسمی هر سهم در اساسنامه تعیین می‌شود و نباید از صد هزار (۱۰۰,۰۰۰) ریال بیشتر باشد. میزان سرمایه تبتی نیز نباید از ده درصد (۱۰٪) سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای شروع فعالیت تعاونی کمتر باشد. در طول دوره فعالیت نیز، سرمایه تعاونی نباید از ده درصد (۱۰٪) دارایی و یا از نصف سرمایه اولیه آن کمتر گردد و در غیر این صورت مشمول ضوابط انحلال موضوع ماده (۵۴) این قانون خواهد شد.

ماده ۱۳- ماده (۲۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۲۰- در شرکتهای تعاونی، تعداد سهام اعضاء مساوی است، مگر اینکه در اساسنامه ترتیب دیگری مقرر گردد. در این صورت حداقل و حداکثر مالکیت سهم هر عضو باید در اساسنامه پیش‌بینی شود، ولی در هر حال سقف مالکیت سهام برای هریک از اعضاء نباید از سی درصد (۳۰٪) کل سهام شرکت بیشتر باشد.

تبصره ۱- هرگاه به هر علت، میزان سهم هر یک از اعضاء و یا سهامداران غیرعضو به طور مستقیم یا غیرمستقیم از سقفهای مقرر در اساسنامه تجاوز کند، سهام زائد باید ظرف سه‌ماه با رعایت مقررات مربوط واگذار شود و در صورت تخلف تا رفع تخلف به سهام زائد سود و رأی تعلق نمی‌گیرد. مفاد این تبصره باید در اساسنامه درج شود.

تبصره ۲- اساسنامه تعاونی می‌تواند میزان مشارکت اعضاء در سرمایه یا حق عضویت پرداختی را متناسب با پیش‌بینی حجم معاملات آنها با تعاونی یا عملکرد معاملاتی آنها یا جایگاه شغلی و یا تلفیقی از اینها تعیین و مشروط به این موارد نماید

یا می‌تواند در شرکت تعاونی به همان تناسب به اعضای مذکور حق تقدم خرید سهام بدهد که حق تقدم مذکور تا مدت معینی قابل معامله باشد.

ماده ۱۴- ماده (۲۲) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به شرح زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۲۲- در شرکتهای تعاونی، اعضاء با اطلاع تعاونی و رعایت اساسنامه، مقررات تعاونی و مقررات قانونی و تعیین تکلیف حقوق و تعهدات ناشی از عضویت می‌توانند تمام یا بخشی از سهام خود را به سایر اعضاء و یا به اشخاص ثالث واجد شرایط منتقل نمایند. انتقال تمام سهام متضمن استعفاء از عضویت می‌باشد. انتقال سهام اعضاء و سهامداران غیرعضو با درج تعداد، باید در دفتر ثبت سهام تعاونی که می‌تواند الکترونیکی نیز باشد به ثبت برسد و انتقال‌دهنده و انتقال‌گیرنده یا نمایندگان آنها باید مراتب انتقال را در دفتر مذکور امضاء و با اثر انگشت درج کنند. هویت شامل نام و نام خانوادگی و کد ملی و نیز نشانی دقیق انتقال‌گیرنده در دفتر ثبت سهام شرکت قید می‌شود و از نظر اجرای تعهدات ناشی از انتقال سهم، معتبر است. هرگونه تغییر اقامتگاه نیز باید به همان ترتیب به ثبت برسد و امضا شود. هرگونه انتقال سهم بدون رعایت شرایط مذکور از نظر شرکت و اشخاص ثالث فاقد اعتبار است.

تبصره ۱- حکم ماده (۱۵) قانون در خصوص اعضاء مستعفی، نافی اختیار این ماده نیست و در صورتی که عضو مستعفی موفق به انتقال تمام سهام خود نشود، مراتب همچنان مشمول ماده (۱۵) قانون خواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که انتقال سهم در اتحادیه معاملات سهام تعاونی‌ها موضوع ماده (۴۸) این قانون انجام شود، حضور انتقال‌دهنده و انتقال‌گیرنده برای اعضاء در تعاونی ضروری نیست و در این مورد دفاتر اتحادیه مذکور در حکم دفتر ثبت سهام تعاونی است، لکن مراتب انتقال باید ظرف ده روز، از جانب مرجع ذی‌ربط در اتحادیه مربوط به تعاونی اطلاع داده شود.

ماده ۱۵- ماده (۲۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به تبصره (۱) تغییر یافته و ماده (۱۳) قانون شرکتهای تعاونی با اصلاح واژه «اعضاء» به واژه «سهامداران» و واژه «عضو» به واژه «سهامدار» به عنوان تبصره (۳) به این ماده الحاق می‌گردد:

ماده ۲۳- در شرکتهای تعاونی هر یک از شرکا، در قبال دیون و تعهدات تعاونی محدود به میزان سهم، سرمایه یا دارایی متعلق به آنان می‌باشد، به جز آنچه به عنوان آورده در تعاونی گذاشته است هیچ مسؤولیتی ندارد.

ماده ۱۶- ماده (۲۴) قانون و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱) و تبصره‌های آن به ذیل فصل دوازدهم منتقل و متن زیر به عنوان ماده (۲۴) جایگزین آن می‌شود:

ماده ۲۴- شرکتهای تعاونی متعارف و شرکتهای تعاونی سهامی عام می‌توانند برای اجرای طرحهای سودآور تولیدی و - اختیاری و خدماتی، قسمتی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرحهای مذکور شامل منابع مالی لازم برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی را از طریق بانک توسعه تعاون و یا اتحادیه تعاونی اعتباری مربوط با رعایت «قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶» و در چهارچوب آیین‌نامه اجرائی این ماده از طریق انتشار و عرضه عمومی اوراق مشارکت نامین نمایند. آیین‌نامه اجرائی این ماده متضمن مشخصات طرحهای سودآور تولیدی، ساختاری و خدماتی، شرایط و میزان و نحوه انتشار و عرضه اوراق مشارکت و چگونگی تبدیل و تعویض اوراق مذکور با سهام در شرکتهای تعاونی سهامی عام و همچنین نحوه اعمال نظارت بر اجرای صحیح به پیشنهاد وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- عنوان «فصل چهارم- حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی» به «فصل چهارم- نحوه تقسیم درآمد در تعاونی‌ها» اصلاح و ماده (۲۵) قانون و تبصره‌های آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۵- نحوه تقسیم درآمد در تعاونی‌ها به شرح زیر است:

- ۱- مبلغ معاملات تعاونی با اعضاء در هر سال مالی قبل از تعیین تکلیف میزان مازاد برگشتی، باید علی‌الحساب باشد. مازاد برگشتی، قسمتی از درآمد قطعی نشده سال مالی است که مقدار آن توسط مجمع عمومی عادی سالانه بین بیست درصد (۲۰٪) تا هفتاد درصد (۷۰٪) آن تعیین می‌شود و بابت تصفیه معاملات علی‌الحساب با اعضاء، به نسبت معاملات تعاونی با هر عضو، باید به آنها مسترد گردد. مانده درآمد، درآمد قطعی محسوب و ملاک محاسبه سود خالص خواهد بود.
- ۲- حداقل ده درصد (۱۰٪) سود خالص هر سال باید به عنوان «اندوخته قانونی» منظور شود. تخصیص اندوخته قانونی تا زمانی که میزان آن معادل متوسط سرمایه سه‌سال اخیر نشود، الزامی بوده و مازاد بر آن «اندوخته اختیاری» محسوب می‌شود.
- ۳- مجمع عمومی پس از تصویب حسابهای سال مالی و احراز اینکه سود قابل تقسیم وجود دارد، مبلغی از آن را که باید بین صاحبان سهام تقسیم شود، تعیین خواهد نمود.

۴- مبلغی از سود خالص سال مالی تعاونی جهت پاداش هیأت‌مدیره در نظر گرفته می‌شود؛ این مبلغ جمعاً نباید از مجموع چهارماه حقوق و مزایای مستمر کلیه اعضای موظف به‌علاوه حق حضور کلیه اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره بیشتر باشد و نیز به هیچ‌وجه نباید از پنج درصد (۵٪) مجموع مازاد برگشتی و سودی که در همان سال به اعضاء و صاحبان سهام پرداخت می‌شود، تجاوز کند. مقررات اساسنامه و هرگونه تصمیمی که مخالف با مفاد این ماده باشد باطل و بلااثر است.

تبصره ۱- در تعاونی‌های کار و سایر تعاونی‌هایی که یکی از اهداف تعاونی، هدف مورد نظر تعاونی کار و یا واگذاری فرصت‌های شغلی برای اعضاء است، خرید محصول کار عضو و یا حقوق و مزایا و یا سایر پرداختها بابت کار عضو، جزء معاملات تعاونی با هر عضو محسوب و حسب مورد تمام یا بخشی از مازاد برگشتی به تناسب آن تقسیم می‌شود.

تبصره ۲- درآمد حاصل از معاملات با غیراعضاء و درآمدهای غیر عملیاتی بدون رعایت نصاب مقرر برای اندوخته قانونی به حساب این اندوخته منظور می‌شود.

تبصره ۳- حداکثر تا نیمی از اندوخته قانونی، قابل تخصیص به افزایش سرمایه خواهد بود و نحوه مصرف اندوخته اختیاری با تصویب مجمع عمومی عادی تعیین می‌شود.

تبصره ۴- اگر هیأت‌مدیره به دلیل رعایت منافع اعضاء، طی سال مالی میزان سود را در حد کافی پیش بینی نکند و مجمع عمومی، هیأت‌مدیره را مستحق پاداش بداند پس از احراز این موضوع، مجمع عمومی می‌تواند ضریبی از حقوق و مزایای مستمر اعضای موظف هیأت‌مدیره و حق الزحمه ماهانه اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره را برای آنها پاداش منظور و جزء هزینه تلقی کند، مشروط بر اینکه مقدار و چگونگی تأمین آن در همان جلسه تعیین شود.

ماده ۱۸- در عنوان «فصل پنجم»، عبارت «تعاونی‌های تولید و توزیع» به عبارت «انواع شرکتهای تعاونی سطح اول» اصلاح می‌شود.

ماده ۱۹- ماده (۲۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به عنوان تبصره (۱) ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و یک تبصره به شرح زیر جایگزین آن می‌شود.

ماده ۲۶- تعاونی تولید به تعاونی اطلاق می‌شود که یا با هدف ایجاد اشتغال برای کارجویان متقاضی عضویت و انجام فعالیت تولیدی یا استفاده از سرمایه، مدیریت و نیروی کار اعضاء، تحت عنوان «تعاونی تولیدی کار» یا با هدف بهبود وضع شغلی صاحبان مشاغل و فعالیت‌های اقتصادی متقاضی عضویت و انجام فعالیت تولیدی مشترک با استفاده از سرمایه، مدیریت، نیروی کار و امکانات آنها (اعضاء) تحت عنوان «تعاونی تولید دسته جمعی» تأسیس و حسب مورد در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت، معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می‌نماید.

در صورتی که تعاونی با اهداف و ویژگی‌های مذکور تأسیس شود و فعالیت آن بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) در موضوعات بخش خدمات باشد، حسب مورد «تعاونی خدماتی کار» و یا «تعاونی خدمات دسته جمعی» نامیده می‌شود.

تبصره ۱- تعاونی‌های تولید روستایی موضوع قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی مصوب ۱۳۴۹ و اصلاحات بعدی آن از جمله تعاونی‌های تولید دسته جمعی محسوب و تابع این قانون خواهند بود. در این تعاونی‌ها کشاورزان و بهره‌برداران بخش کشاورزی به عنوان عضو یا هدف بهبود وضع شغلی خود، با تجمیع اراضی ملکی و استیجاری خود و تعاونی به تولید و بهره‌برداری جمعی و مشترک می‌پردازند.

تبصره ۲- شرکتهای موضوع قانون تشکیل شرکتهای سهامی زارعی مصوب ۱۳۵۲ نیز در زمره تعاونی‌های تولید دسته‌جمعی محسوب و تابع این قانون خواهند بود. در این شرکتهای کشاورزان صاحب زمین با قبول عضویت، مالکیت و یا حق استفاده از اراضی را که در اختیار دارند به شرکت واگذار و متناسب با ارزش این حق و مقدار و موقعیت زمین مربوط و ارزش عوامل زراعی، تعدادی از سهام شرکت را دریافت می‌نمایند.

ماده ۲۰- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) مکرر (۱) الحاق می‌شود:

ماده ۲۶ مکرر ۱- در تعاونی تولیدی و یا خدماتی کار، واگذاری بیش از یک‌سوم فرصت‌های شغلی تعاونی به غیرعضو مجاز نیست و عضویت، مستلزم اشتغال در تعاونی است. هیأت‌مدیره و بازرسان موظفند در گزارش سالانه به مجمع عمومی عادی، وضعیت شغلی اعضاء و فرصت‌های شغلی واگذار شده به غیر اعضاء را نیز گزارش دهند.

ماده ۲۱- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) مکرر (۲) الحاق می‌شود:

ماده ۲۶ مکرر ۲ - گروه تعاونی، شخص حقوقی است که اکثریت اعضاء یا سهامداران آن را شرکتهای تعاونی تشکیل دهند و هدف از تأسیس آن تولید یا خدمات دسته جمعی با استفاده از سرمایه، مدیریت و امکانات اعضاى آن باشد. هر تعاونی یا تعاونی سهمی می تواند همزمان عضو یک یا چند گروه تعاونی باشد. در گروههای تعاونی رعایت حداقل تعداد اعضاء الزامی نیست و مدیرعامل می تواند از اشخاص حقوقی واجد شرایط انتخاب شود؛ در این صورت علاوه بر مدیرعامل شخص حقیقی نماینده آن نیز باید واجد شرایط مقرر باشد.

ماده ۲۲ - در ماده (۲۷) قانون، عبارت «مشاغل تولیدی» به عبارت «گروههای شغلی و صاحبان نگاههای اقتصادی» اصلاح و تبصره ذیل ماده به عنوان تبصره (۲) ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و تبصرههایی به شرح زیر به ماده (۲۷) الحاق می گردد:

تبصره ۱- تعاونی های موضوع مواد (۲۷) مکرر (۱) الی (۱۸) نیز در زمره «تعاونی های توزیع» محسوب می شوند.

تبصره ۲- تعاونی های توزیع، اتحادیه های تعاونی و اتاقهای تعاون، واحدهای صنفی محسوب نشده و از قانون نظام صنفی مستثنی هستند.

تبصره ۳- شرکتهای تعاونی مصرف کنندگان می توانند طبق آیین نامه ای که توسط وزیر و وزیر صنعت، معدن و تجارت تصویب و ابلاغ خواهد شد، سالانه تا بیست درصد (۲۰٪) مینگ فروش را به غیراعضاء اختصاص دهند. عدم رعایت نسبت مذکور نخلت محسوب و استمرار آن طی دو سال مالی موجب انحلال تعاونی ها در چهارچوب این قانون خواهد شد. هیأت مدیره و بازرسان موظفند در گزارش سالانه به مجمع عمومی عادی، میزان معاملات انجام شده با اعضاء و غیراعضاء را با تعیین درصد تصریح نمایند.

تبصره ۴- رعایت قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکتهای تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی مصوب ۱۳۸۱ برای تعاونی های مسکن الزامی است و در صورت تخلف علاوه بر امکان پیگیری بر اساس قانون مذکور، یا تشخیص شورای صیانت، متخلفان آنها مشمول مجازات های پیش بینی شده در این قانون نیز خواهند بود.

تبصره ۵- در تعاونی های اعتبار و اتحادیه های تعاونی اعتباری، اسناد و قراردادهای آنها و اعتبارات پرداختی اعم از فرش نخسته و سایر عقود اسلامی، در حکم اسناد رسمی تلقی و از حیث اجراء تابع مفاد آیین نامه اجراء مفاد اسناد لازم الاجراء و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی خواهند بود.

ماده ۲۳ مواد (۷۳) الی (۹۴) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره های آنها، به استثنای مواد (۸۰)، (۸۵)، (۹۰) و (۹۱) به عنوان مورد (۲۷) مکرر (۱) الی (۱۸) و تبصره های آنها بعد از ماده (۲۷) الحاق می شوند. در متون الحاقی عناوین فصلها حذف و اصلاحات به شرح زیر اعمال می گردد:

۱- در بند (۱) ماده (۲۷) مکرر (۱) و نیز در ماده (۲۷) مکرر (۳)، عبارت «بانک تعاون کشاورزی ایران» به عبارت «بانک کشاورزی و یا بانک توسعه تعاون» اصلاح می شود.

۲- در ماده (۲۷) مکرر (۲) عبارت «ماده ۷۳» به عبارت «ماده قبل» اصلاح می شود.

۳- در ماده (۲۷) مکرر (۳) عبارت «و غیر اعضاء» حذف می شود و عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها» به «وزارت اصلاح می شود.

۴- در ماده (۲۷) مکرر (۵) عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها» به «وزارت اصلاح می شود.

۵- تبصره های ماده (۲۷) مکرر (۶) حذف می شود.

۶- در تبصره ماده (۲۷) مکرر (۸) عبارت «ماده (۱۱۵)» به عبارت «مالیات بر درآمد املاک در خصوص انتقالات قطعی و اجاره واحدهای مسکونی به اعضاء» اصلاح می شود.

۷- در بند (۳) ماده (۲۷) مکرر (۹)، عبارت «بانک رهنی ایران» به عبارت «بانکهای مسکن و توسعه تعاون» اصلاح و از عبارت «از طریق» تا آخر جمله حذف و در تبصره ذیل ماده، عبارت «نرخ بهره و شرایط پرداخت آنها» به عبارت «نرخ سود و شرایط پرداخت تسهیلات بانکی» اصلاح می شود.

۸- در بند (۲) ماده (۲۷) مکرر (۱۱)، واژه «بهره» حذف و واژه «کارمزد» جایگزین آن می شود.

۹- تبصره (۱) ماده (۲۷) مکرر (۱۴) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱- آیین نامه شرکتهای تعاونی مذکور در مواد (۲۷) مکرر (۱۳) و (۱۴) از طرف وزارت و حسب مورد با مشارکت وزارت آموزش و پرورش و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۱۰- در ماده (۲۷) مکرر (۱۵)، عبارت «بانک تعاون کشاورزی» به عبارت «بانک توسعه تعاون» اصلاح می شود.

ماده ۲۴- ماده (۲۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳) تلقی و ماده (۱۸) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۲۸) و تبصره‌های آن ذیل عنوان «فصل پنجم- انواع شرکتهای تعاونی سطح اول» الحاق و اصلاحات زیر در آن اعمال می‌شود:

عبارت «و مرزنشینان» به انتهای بند (۲) اضافه و در بند (۳) بعد از عبارت «تعاونی‌های کار» عبارت «تعاونی‌های تولید و یا خدمات دسته جمعی، تعاونی‌های توزیعی تأمین نیاز صاحبان مشاغل و یا بنگاههای اقتصادی از قبیل «اضافه و بند (۴) به شرح زیر الحاق می‌شود. در تبصره (۱) عبارت «سازمان بیمه‌های اجتماعی» به عبارت «سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌های بیمه اجتماعی مجاز» اصلاح و در تبصره (۲) عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها» به «وزارت» اصلاح می‌شود.

۴- تعاونی‌های شهرستانی سهام عدالت

ماده ۲۵- عبارت «یا هیأت بازرسی» به انتهای بند (۳) ماده (۲۹) قانون اضافه می‌شود.

ماده ۲۶- ماده (۳۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره (۲) ماده مذکور جایگزین ماده (۵۵) می‌شود و در آن واژه «تعاونی» به عبارت «و تجزیه و یا تبدیل هر شخص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح و متن زیر جایگزین تبصره (۲) ماده (۳۰) می‌شود.

ماده ۳۰- مجمع عمومی، بالاترین مرجع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور تعاونی‌ها است که از اجتماع اعضاء در سه قالب مجمع عمومی مؤسس، عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه مجمع عمومی خارج از صلاحیت خود اتخاذ تصمیم کند، تصمیم متخذه از درجه اعتبار ساقط است؛ ولی در برابر اشخاص ثالث نمی‌توان به بطلان تصمیمات استناد کرد.

ماده ۲۷- عنوان تبصره‌های (۳) و (۴) ذیل ماده (۳۳) قانون، به ترتیب به ماده (۳۰) مکرر (۱) و تبصره آن تغییر و متن آنها به شرح زیر اصلاح و دو تبصره دیگر به شرح زیر به ماده مذکور الحاق می‌شوند:

ماده ۳۰ مکرر ۱- ضوابط مربوط به نحوه تشکیل مجامع عمومی از جمله مشتمل بر شیوه و تشریفات دعوت، حدود وظایف و اختیارات مقام دعوت‌کننده و هیأت رئیسه مجمع، تشریفات ورود به مجمع شامل ملاک تشخیص تعداد حاضران، نحوه بررسی مدارک و اجازه ورود، نحوه رأی‌گیری و شمارش آراء، ضوابط ناظر به ابطال یا صحت آراء و چگونگی تنظیم صورتجلسات مجامع عمومی با رعایت مقررات قانونی در اساسنامه درج می‌شود.

تبصره ۱- تشکیل جلسات مجامع عمومی در تعاونی‌های بیش از یکصد عضو الزاماً از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشار و یا هر طریق قابل اثبات دیگر مثل پست سفارشی و یا پست الکترونیکی که حسب مورد در طرح اساسنامه و یا در اساسنامه درج گردیده باشد به اطلاع اعضاء خواهد رسید.

تبصره ۲- هزینه دعوت و برگزاری مجامع عمومی توسط هیأت‌مدیره و سایر مقامات مجاز به عهده تعاونی است.

تبصره ۳- نحوه دعوت مجمع عمومی به انضمام یک نسخه از آگهی دعوت، همزمان یا قبیل از انتشار آگهی، باید طی نامه‌ای جهت اطلاع به وزارت و نیز اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت ذی‌ربط ارسال شود.

ماده ۲۸- عنوان تبصره (۲) ذیل ماده (۳۳) قانون به ماده (۳۰) مکرر (۲) تغییر یافته و متن آن به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به شرح زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۳۰ مکرر ۲- تعاونی‌ها می‌توانند شیوه تشکیل مجمع عمومی را به صورت برگزاری جلسه مجمع در یک مکان معین و یا ویدئو کنفرانسی یا الکترونیکی و یا دو مرحله‌ای پیش‌بینی نمایند. در مجمع عمومی که به صورت دو مرحله‌ای برگزار شود، در مرحله اول، اعضاء بلوک بندی شده و نماینده یا نمایندگان هر بلوک انتخاب می‌شوند و در مرحله دوم، مجمع عمومی با حضور نمایندگان منتخب بلوکها تشکیل خواهد شد. حضور نمایندگان بلوکها در مجمع عمومی به منزله حضور اعضاء است. چگونگی بلوک‌بندی و انتخاب نمایندگان بلوکها و نحوه اعمال رأی آنان به ترتیب مقرر در دستورالعملی خواهد بود که از سوی وزارت ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- میزان رأی هر عضو در هر بلوک به همان اندازه‌ای است که در مجمع عمومی یک مرحله‌ای است و میزان رأی نماینده هر بلوک به میزان رأی حاضران در آن بلوک خواهد بود. حضور نمایندگان بلوکها در مجمع عمومی به منزله حضور اعضاء است.

تبصره ۲- اگر محل و امکانات مناسب برگزاری مجمع عمومی به دلیل کثرت تعداد اعضاء قابل تأمین نباشد؛ همچنین در مواردی که اعضای تعاونی در نقاط مختلف پراکنده باشند، برگزاری مجمع به یکی از شیوه‌های موضوع این ماده الزامی است.

ماده ۲۹- ماده (۸) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۳۰) مکرر (۳) الحاق و به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۰ مکرر ۳- در تعاونی‌های فاقد سهامدار غیرعضو، هر یک از اعضاء می‌تواند استفاده از حق خود برای حضور و رأی دادن در مجمع عمومی یا بلوک را به یک عضو یا شخص دیگری تفویض نماید، لکن هیچ عضوی نمی‌تواند بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد، مشروط بر اینکه رأی هیچ شخصی در مجمع از یک سوم کل آرای صاحبان حق رأی تجاوز ننماید. عضو یا سهامدار غیرعضوی که اصالتاً حداقل یک‌هفتم کل آرای تعاونی را دارد یا وکیل وی، مجاز به قبول وکالت عضو یا سهامدار غیرعضو دیگر نمی‌باشد. تفویض اختیار عضو به سهامدار غیرعضو و بالعکس ممنوع است.

ماده ۳۰- ماده (۲۹) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به ترتیب به عنوان ماده (۳۰) مکرر (۴) و تبصره آن الحاق و در تبصره واژه «شرکت» به واژه «تعاونی» اصلاح می‌شود.

ماده ۳۱- در ماده (۳۱) قانون، بعد از عبارت «عضویت در تعاونی مربوط» عبارت «و شرایط موضوع بندهای (۲)، (۵) و (۶) ماده (۳۸) این قانون» اضافه می‌شود.

ماده ۳۲- در ماده (۳۲) قانون، بند (۳) به شرح زیر اصلاح و در تبصره (۱)، عبارت «اولین جلسه رسمی مجمع عمومی عادی» به عبارت «مجمع عمومی مؤسس» اصلاح و تبصره‌های (۲) و (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

۳- تشکیل مجمع عمومی مؤسس جهت ارائه گزارش و تصویب آن، احراز پذیرش اعضاء و سهامداران غیرعضو و پذیره‌نویسی کلیه سهام تعاونی و تأدیه مبالغ لازم، تصویب اساسنامه و یا اصلاح آن، انتخاب اولین مدیران و بازرسان یا بازرسان تعاونی، تعیین نحوه دعوت و اطلاعیه بعدی برای اعضاء و سهامداران غیرعضو تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی

تبصره ۲- گزارش هیأت مؤسس باید حداقل پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مؤسس، در محلی که در آگهی دعوت مجمع تعیین می‌شود برای اطلاع اعضاء و سهامداران غیرعضو آماده باشد.

تبصره ۳- مجمع عمومی مؤسس با حضور اکثریت مطلق اشخاصی که به عنوان عضو پذیرفته شده‌اند رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن، در مورد تصویب اساسنامه با دو سوم آراء، در مورد انتخاب اعضاء هیأت مدیره و بازرسان با اکثریت نسبی و در سایر موارد با اکثریت مطلق آرای حاضران معتبر خواهد بود.

ماده ۳۳- ماده (۲۰) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۳۲) مکرر و تبصره‌های آن با اصلاحات زیر الحاق می‌شود:

۱- در ماده مذکور، عبارت «تشکیل شرکت» به عبارت «تشکیل تعاونی» و عبارت «یک هفته» به عبارت «تا یک هفته» اصلاح و واژه «عضویت» و عبارت «برای خرید سهم یا سهام» حذف می‌شود.

۲- در تبصره (۱) عبارت «بابت سهام» و واژه «شرکت» حذف می‌شود.

۳- در تبصره (۲) واژه «شرکتی» به واژه «تعاونی» و عبارت «ماده (۲۴)» به عبارت «ماده (۵۱)» و عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری)» به واژه «وزارت» اصلاح و واژه «عضویت» حذف می‌شود.

۴- در تبصره (۳) عبارت «بهای سهام» به عبارت «حق عضویت اولیه و یا بهای سهام» عبارت «هر صاحب سهم» به عبارت «هر کدام»، عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد شرکتهای تعاونی کارگری به وزارت کار و امور اجتماعی» به واژه «وزارت» و واژه «شرکت» به واژه «تعاونی» اصلاح و واژه «عضویت» حذف می‌شود.

ماده ۳۴- در ماده (۳۳) قانون عبارت «تا چهار ماه» قبل از عبارت «پس از پایان سال مالی» اضافه و تبصره (۱) با تغییر به تبصره، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - جلسات مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور صاحبان اکثریت آرای اعضاء رسمیت می‌یابد و در صورت عدم حصول نصاب مزبور، در نوبت دوم با حضور هر تعداد از اعضاء که از تعداد لازم برای رسمیت هیأت‌رئیسه مجمع کمتر نباشد، رسمی خواهد بود به شرطی که در دعوت نوبت دوم، عدم تشکیل جلسه نوبت اول به لحاظ عدم رسمیت آن قید شده باشد. تصمیمات مجامع عمومی عادی برای انتخاب هیأت مدیره و بازرسان یا اکثریت نسبی و برای سایر تصمیمات با بیش از نصف مجموع آرای حاضران در جلسه، معتبر خواهد بود.

ماده ۳۵- ماده (۲۶) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به عنوان ماده (۳۳) مکرر (۱) و تبصره آن الحاق می‌شود. در متن ماده، واژه «شرکت» به واژه «تعاونی» و عبارت «وزارت تعاون و امور روستاها» به واژه «وزارت» اصلاح و بند (۴) حذف می‌شود. در تبصره، از عبارت «وزارت تعاون و امور روستا» تا پایان تبصره حذف و عبارت «هر یک از بازرسان مکلف به اقدام است و در صورت عدم اقدام آنها ظرف بیست روز، وزارت مجاز به دعوت خواهد بود» جایگزین آن می‌شود.

ماده ۳۶ - ماده (۳۰) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۳۳) مکرر (۲) الحاق می‌شود. در ماده الحاقی، عبارت «در تعاونی‌ها» به ابتدای جمله اضافه و واژه «اعضاء» به عبارت «اعضاء یا سهامداران غیرعضو» و واژه «اکثریت» به عبارت «اکثریت آرای» اصلاح می‌شود.

ماده ۳۷ - بندهای (۱)، (۶)، (۸) و (۹) ماده (۳۴) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به شرح زیر به آن الحاق می‌گردد:

۱- انتخاب یا عزل تمام یا هر یک از اعضای هیأت‌مدیره و بازرسان و نیز قبول استعفای جمعی یا اکثریت آنها و یا عضوی از هیأت‌مدیره که استعفای وی موجب خروج از نصاب آن می‌گردد.

۶- تصویب آیین‌نامه‌های داخلی تعاونی

۸- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهیهای تعاونی، در صورتی که در اساسنامه پیش‌بینی شده باشد.

۹- اتخاذ تصمیم در مورد عضویت یا مشارکت تعاونی در سایر اشخاص حقوقی و تعیین میزان سهم شرکتی یا حق عضویت

تبصره ۱- تغییرات سرمایه ناشی از ورود و خروج اعضا نیاز به تصویب مجمع عمومی ندارد مگر اینکه به موجب این قانون و درج در اساسنامه، ورود اعضا منوط به تصویب مجمع عمومی عادی شده باشد؛ لکن گزارش تغییرات سرمایه باید به تصویب مجمع عمومی عادی برسد.

تبصره ۲- در صورتی که مجمع عمومی بدون دریافت گزارش بازرس یا بازرسان یا بر اساس گزارش اشخاصی که برخلاف این قانون به عنوان بازرس تعیین شده‌اند، صورت‌داری و ترازنامه و حساب سود و زیان تعاونی را مورد تصویب قرار دهد یا منافعی را تقسیم کند، این تصویب به هیچ وجه اثر قانونی نداشته و از درجه اعتبار ساقط خواهد بود.

تبصره ۳- تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان هر دوره مالی که با رعایت مقررات صورت گرفته باشد به منزله مفاد حساب اعضای هیأت‌مدیره برای همان دوره مالی است.

تبصره ۴- چنانچه گزارش تغییرات سرمایه ناشی از ورود و خروج اعضا و نیز تغییرات سرمایه در پایان سال مالی به تصویب مجمع عمومی عادی برسد، موضوع جهت ثبت به اداره ثبت شرکتهای منعکس و اساسنامه تعاونی نیز بدین منظور اصلاح می‌گردد. این اصلاح اساسنامه و نیز تغییر آدرس تعاونی صرفاً به تصویب هیأت‌مدیره رسیده و نیاز به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده ندارد.

ماده ۳۸- در ماده (۲۵) قانون، عبارت «عزل یا قبول استعفای هیأت‌مدیره و» به عبارت «انتشار اوراق مشارکت در صورت تجویز قانونی، تجزیه، تبدیل، اصلاح و تبصره» (۲) حذف و عنوان «تبصره ۱» به «تبصره» تغییر و به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

تبصره - جلسات مجمع عمومی فوق‌العاده در نوبت اول یا حضور صاحبان اکثریت آرای اعضا رسمیت می‌یابد و در صورت عدم حصول نصاب مزبور، در نوبت دوم با حضور صاحبان یک سوم آرای اعضا که از تعداد لازم برای رسمیت هیأت‌رئیس مجمع کمتر نباشد، رسمی خواهد بود به شرطی که در دعوت نوبت دوم، عدم تشکیل جلسه نوبت اول به لحاظ عدم رسمیت آن قید شده باشد. تصمیمات مجامع عمومی فوق‌العاده با حداقل سه چهارم مجموع آرای حاضران در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۳۹- تبصره‌های (۱) و (۵) ماده (۳۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های (۶)، (۷) و (۸) به شرح زیر به آن الحاق می‌گردد:

تبصره ۱- افرادی که موفق به کسب اکثریت مطلق کل آرای تعاونی (حاضر و غایب) و یا دو سوم آرای حاضر در مجمع عمومی گردند، از ممنوعیت بیش از دو نوبت موضوع این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۵ - پرداخت حقوق، مزایا و پاداش به اعضای موظف هیأت‌مدیره و حق‌الزحمه و پاداش به اعضای غیرموظف بنا تصویب مجمع عمومی و با رعایت این قانون مجاز می‌باشد. در تعاونی‌های کار کلیه اعضای هیأت‌مدیره باید موظف باشند.

تبصره ۶- قبول استعفای هر یک از اعضای هیأت‌مدیره مادام که با ورود اعضای علی‌البدل همچنان تصمیم‌گیری میسر باشد با تصویب اکثریت هیأت‌مدیره امکان‌پذیر است و در غیر این صورت بر عهده مجمع عمومی عادی است.

تبصره ۷- در صورت استعفای دسته جمعی هیأت‌مدیره یا اکثریت اعضای آن، هیأت‌مدیره و یا اعضای موجود آن موظفند بلافاصله نسبت به دعوت و برگزاری مجمع عمومی عادی جهت بررسی و اتخاذ تصمیم در این زمینه اقدام نمایند. در صورت قبولی استعفا، انتخاب هیأت‌مدیره جدید در همان جلسه مجمع عمومی صورت می‌گیرد؛ مشروط بر آنکه این موضوع در دستور جلسه مجمع عمومی قید شده باشد. تازمانی که هیأت‌مدیره بعدی انتخاب نشده باشد هیأت‌مدیره مستعفی مسئولیت

خواهد داشت و در صورت عدم انجام وظایف، ضامن خسار و زیان احتمالی ناشی از استعفاء خواهند بود. در صورت استکفاف هیأت‌مدیره مستعفی از دعوت مجمع عمومی و یا فوت یا ممنوعیت قانونی تمام یا اکثریت آنها، بازررس یا بازرسان موظفند مجمع عمومی را برای تکمیل اعضای هیأت‌مدیره دعوت کنند و در فاصله مدت مذکور، شورای صیانت با قید فوریت و به تقاضای هر ذی‌نفع اشخاصی را به صورت موقت با اختیارات و مسؤولیت‌های هیأت‌مدیره معین می‌نماید.

تبصره ۸ - دوره تصدی و مسؤولیت هیأت‌مدیره و بازرسان از زمان ثبت تغییرات در اداره ثبت شرکتهای آغاز می‌شود. ماده ۴۰ - در ماده (۳۷) قانون، صدر ماده به شرح ذیل اصلاح و در بند (۸)، عبارت «دستور العمل‌های داخلی» به عبارت «این‌نامه‌های داخلی» اصلاح و عبارت «و نیز تصویب دستور العمل‌های لازم» به انتهای بند مذکور اضافه و عنوان تبصره به تبصره (۱) اصلاح و تبصره (۲) به شرح زیر الحاق می‌گردد:

ماده ۳۷ - هیأت‌مدیره جز درباره موضوعاتی که به موجب قانون، اتخاذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجامع عمومی است کلیه اختیارات لازم برای اداره امور تعاونی را دارا است، به شرطی که تصمیمات و اقدامات آن در حدود موضوع تعاونی باشد از جمله:

تبصره ۲ - هیأت‌مدیره مکلف است حداقل یک‌ماه قبل از انقضای مدت تصدی هیأت‌مدیره و بازررس یا بازرسان، مجمع عمومی عادی را برای انتخاب اعضای جدید دعوت کند.

ماده ۴۱ - تبصره ماده (۴۰) و نیز مواد (۴۱)، (۴۶)، (۴۹)، (۵۰) و (۵۱) قانون شرکتهای تعاونی به ترتیب به عنوان مواد (۳۷) مکرر (۱) الی (۶) الحاق می‌شوند. در مواد الحاقی مذکور واژه «شرکت» و عبارت «شرکت تعاونی» به واژه «تعاونی» اصلاح می‌شود.

ماده ۴۲ - در بند (۶) ماده (۳۸) قانون، بعد از واژه «کلاهبرداری» واژه «سرقه» اضافه و عبارت «و عمومی» بعد از عبارت «اموال دولتی» اضافه و بند (۳) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به ماده یادشده الحاق می‌شوند:

۳ - دانا بودن دانش تعاونی و صلاحیت حرفه‌ای لازم بر اساس مقررات قانونی و اساسنامه تعاونی و برای اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون و تعاونی‌های بزرگ، علاوه بر آن، عدم هرگونه سوء پیشینه کیفری و عدم اعتیاد به مواد مخدر.

تبصره ۱ - چگونگی احراز شرایط موضوع این ماده طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت تهیه و به تصویب وزیر می‌رسد.

تبصره ۲ - تصدی عضویت کارکنان دولت در هیأت‌مدیره شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات (شرکتهای تعاونی توزیعی کارمندی و اتحادیه‌های آنها) مجاز است. با درخواست تعاونی و رضایت کارمند و موافقت دستگاه اجرائی مربوط، تصدی سمت هیأت‌مدیره موظف و مدیر عاملی در تعاونی‌های مذکور از میان کارکنان دولت به صورت مأمور به خدمت و با حفظ پست سازمانی با پرداخت حقوق و مزایای وی توسط دستگاه ذی‌ربط بلامانع است. هیأت‌مدیره می‌تواند حقوق و مزایای کارمند مأمور به خدمت را از منابع داخلی تعاونی تا پایان دوره تصدی پرداخت نماید. در این صورت مراتب به منظور اطلاع و قطع پرداخت حقوق و مزایا به دستگاه ذی‌ربط کارمند یا کارمندان اعلام خواهد شد. در هر صورت پرداخت حقوق و مزایا به کارمندان موصوف هم زمان از دو منبع ممنوع است.

تبصره ۳ - اشخاص حقوقی برای عضویت در هیأت‌مدیره تعاونی‌ها باید واجد شرایط بندهای (۱) و (۲) این ماده باشند و در صورت انتخاب، باید شخص حقیقی واجد شرایط این ماده را به عنوان نماینده خود معرفی نمایند. تغییر نماینده مذکور در هر زمان با جایگزینی شخص واجد شرایط دیگر امکان‌پذیر است.

تبصره ۴ - شخص یا اشخاص فاقد شرایط قانونی که به عضویت هیأت‌مدیره یا به عنوان بازررس یا مدیر عامل انتخاب یا پس از انتخاب شدن فاقد شرایط شده باشند باید از پذیرش سمت مذکور امتناع و یا استعفاء کنند؛ در غیر این صورت باید توسط مرجع ذی‌ربط از سمت مذکور برکنار شوند. چنانچه به تکلیف بالا عمل نشود و یا مرجع ذی‌ربط نتواند نسبت به موضوع اتخاذ تصمیم کند، شورای صیانت به تقاضای هر ذی‌نفع نسبت به عزل چنین مدیر یا بازررس اقدام خواهد کرد. شخص یا اشخاصی که برخلاف موارد فوق انتخاب یا پس از انتخاب شدن مستنداً مشمول موارد فوق شده باشند، مسؤول جبران خسار و زیان وارده به شخص حقوقی بخش تعاونی خواهند بود. شخص حقوقی بخش تعاونی نمی‌تواند به فقدان شرایط افسرد منتخب و عدم رعایت ضوابط موضوع این تبصره در برابر اشخاص استناد نماید.

ماده ۴۳ - در ماده (۳۹) قانون، عبارت «دو سال» به عبارت «سه سال» اصلاح و تبصره زیر به آن الحاق می‌شود:
تبصره - در صورتی که مدیر عامل عضو هیأت‌مدیره باشد دوره مدیریت عامل او از مدت عضویت او در هیأت‌مدیره بیشتر نخواهد بود. مدیر عامل یک تعاونی نمی‌تواند در عین حال رئیس هیأت‌مدیره همان تعاونی باشد.

ماده ۴۴- تبصره (۳) به شرح زیر به ماده (۴۰) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ۳- در صورتی که مجمع عمومی بازررس معین نکرده باشد، یا یک یا چند نفر از بازرسان به عللی نتوانند گزارش بدهند یا از دادن گزارش امتناع کنند، اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت ذی‌ربط به تقاضای هر ذی‌نفع بازررس یا بازرسان را تا تعداد مقرر در اساسنامه تعاونی انتخاب خواهد کرد تا وظایف مربوط را تا انتخاب بازرسان به وسیله مجمع عمومی انجام دهند.

ماده ۴۵- در عنوان فصل هفتم قانون عبارت «اتحادیه تعاونی» به عبارت «اتحادیه‌های تعاونی» اصلاح و تبصره‌های ماده (۴۳) قانون حذف و در صدر ماده عبارت «اتحادیه‌های تعاونی» به نحو مقرر در این قانون و حسب نوع آن برای تأمین قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌گردد: «جایگزین متن فعلی می‌شود و در بندهای ماده اصلاحاتی به شرح زیر اعمال می‌گردد:

الف- بند (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۳- «کمک به سازماندهی و حسن اداره امور اعضاء و کمک به استقرار سامانه (سیستم) های ارتقای بهره‌وری برای اعضاء»

ب- در بند (۵) واژه «تجاری» حذف و عبارت «اداری، مالی، حسابداری، حابرسی، بازرسی» به بند (۷) بعد از واژه «تخصصی»، انتقال و عبارت «و سایر فعالیت‌های اقتصادی» به بند (۶) بعد از واژه «واردات» انتقال می‌یابد.

ج- بند (۹) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۹- حل اختلاف در محدوده امور مربوط به تعاونی‌ها بین تعاونی‌های عضو و نیز بین آنها و اعضایشان به صورت

کدخدامنشی»

ماده ۴۶- ماده (۴۴) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۴۴- اتحادیه تعاونی، حسب مورد در قالب شرکت تعاونی و یا مؤسسه تعاونی در سطح شهرستان یا استان یا منطقه مشتمل بر چند استان با عضویت شرکتهای تعاونی سطح اول و شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص و در سطح ملی با عضویت اتحادیه‌های تعاونی شهرستانی و استانی و منطقه ای تأسیس می‌شود.

تبصره ۱- تأسیس اتحادیه تعاونی اقتصادی و بازرگانی در سطح ملی با عضویت شرکتهای تعاونی سطح اول و شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص در مواردی که در سطوح غیرملی فاقد توجیه اقتصادی باشد، امکان‌پذیر است.

تبصره ۲- در یک اتحادیه تعاونی، عضویت همزمان شرکها و اتحادیه‌های تعاونی امکان‌پذیر نیست؛ مگر در اتحادیه‌های تعاونی معاملات اوراق بهادار تعاونی‌ها و تبادل و تأمین نیروی انسانی بخش تعاونی

ماده ۴۷- ماده (۴۵) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شوند:

ماده ۴۵- اتحادیه‌های تعاونی حسب موضوع فعالیت آنها به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

الف- اتحادیه‌های تعاونی اقتصادی برای انجام امور بند (۶) ماده (۴۳)

ب- اتحادیه‌های تعاونی اعتباری برای انجام امور بند (۵) ماده (۴۳)

ج- اتحادیه‌های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت برای انجام سایر امور ماده (۴۳)

د- اتحادیه‌های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها

ه- اتحادیه‌های تعاونی تأمین و تبادل نیروی انسانی

تبصره ۱- اتحادیه‌های تعاونی موضوع بندهای (الف) و (ب) در قالب شرکت و مابقی در قالب مؤسسه تعاونی متعارف تأسیس می‌شوند.

تبصره ۲- تأسیس اتحادیه‌های تعاونی اقتصادی و اعتباری برای هر یک از انواع تعاونی‌های با موضوع فعالیت واحد و تأسیس اتحادیه‌های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت صرفاً برای هر یک از انواع تعاونی‌های مذکور در ماده (۲۸) این قانون با نام اتحادیه تعاونی شرکتهای تعاونی آن نوع امکان‌پذیر است.

تبصره ۳- عضویت در چند اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت غیرمشابه مجاز و با موضوع فعالیت مشابه مجاز نیست.

تبصره ۴- فعالیت اتحادیه تعاونی نباید در رقابت با فعالیت اصلی اعضاء آن باشد.

تبصره ۵- در اتحادیه تعاونی، باید عبارتی که معرف نوع فعالیت اتحادیه باشد به نام آن اضافه شود.

تبصره ۶- شرکتهای تعاونی سهامی عام و خاص برای عضویت در اتحادیه‌های بندهای (الف)، (ب) و (ج)، مستقلاً و یا به

همراه تعاونی‌های کار و پیشه و برای عضویت در اتحادیه‌های بندهای بعدی به همراه سایر تعاونی‌ها مجاز خواهند بود.

ماده ۴۸- ماده (۴۶) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره ذیل آن حذف می‌شود:

ماده ۴۶- اتحادیه‌های تعاونی اعتباری با تأیید وزارت و موافقت شورای پول و اعتبار تأسیس می‌شوند و علاوه بر وظایف و اختیارات تعاونی‌های اعتبار سطح اول از اختیارات زیر نیز برخوردارند:

- ۱- تضمین سرمایه‌گذاری‌ها، معاملات و تسهیلات اعتباری اعضاء با ضمانت اتکاتی صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون
 - ۲- انتشار اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار اعضاء
 - ۳- انجام سایر خدمات اعتباری برای اعضاء در حدود امکانات
- ماده ۴۹- ماده (۴۷) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود:
- ماده ۴۷- هر اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت، حسب پیش‌بینی در اساسنامه، مجاز به انجام فعالیت‌های زیر نیز خواهد بود:

- ۱- دفاع از منافع حرفه‌ای اعضاء در روابط آنها با دستگاههای اجرایی، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی
 - ۲- وصول عوارض و هزینه خدمات وزارتخانه‌ها، شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته به دولت از اعضاء خود طبق مقررات و قوانین جاری و واریز مبالغ وصول شده بابت عوارض یا هزینه خدمات ظرف یک هفته به حساب قانونی دستگاه مربوطه مبلغ کارمزد توافق شده از سوی طرف توافق به حساب اتحادیه‌ها واریز می‌گردد.
- ماده ۵۰- ماده (۴۸) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴۸- اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت در هر منطقه مطابق آیین‌نامه‌ای که به تصویب وزیر می‌رسد با رعایت این قانون قابل تأسیس بوده و فعالیت خواهد کرد و کلیه اشخاص حقوقی بخش تعاونی که در قالب شرکت تأسیس و اداره می‌شوند به استثنای آن دسته از شرکتهای تعاونی سهامی عام که در بازار بورس و اوراق بهادار موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ پذیرفته شوند، می‌توانند به عضویت آن در آیند. وظایف اتحادیه مذکور، عبارت است از:

۱- دادوستد حقوق مالکیت و عضویت اعضاء اتحادیه

۲- وضع و اجرای ضوابط و استانداردهای حرفه‌ای و انضباطی برای تنظیم فعالیت‌های حرفه‌ای خود

۳- ثبت، نگهداری، انتقال مالکیت حقوق مالکیت و عضویت اعضاء اتحادیه و نحوه وجوه

ماده ۵۱- ماده (۴۸) مکرر (۱) به انضمام یک تبصره به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۴۸ مکرر ۱- عرضه سهام تعاونی‌ها برای بار اول منوط به ثبت آن نزد وزارت با رعایت مقررات این قانون می‌باشد و عرضه به هر طریق بدون رعایت مفاد این قانون ممنوع است. پذیرش اوراق سهام بعد از بار اول در اتحادیه‌های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت طبق دستورالعملی که به پیشنهاد هر اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها به تصویب وزارت می‌رسد انجام می‌شود. اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت مجاز به پذیرش سهامی نیست که نزد وزارت ثبت نشده است.

تبصره- اتحادیه تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت مکلف است فهرست، تعداد و قیمت سهام معامله‌شده در روزهای معامله را طبق ضوابط مصوب وزارت تهیه و به اطلاع عموم برساند. این فهرست در حکم سند لازم‌الاجراء است و در سوابق اتحادیه مذکور نگاهداری خواهد شد.

ماده ۵۲- ماده (۴۸) مکرر (۲) به انضمام یک تبصره به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۴۸ مکرر ۲- هر گروه از نهادهای فعال نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت بخش تعاونی، می‌توانند اتحادیه‌های تعاونی فعالان نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها را به منظور تنظیم روابط بین اشخاصی که طبق این قانون به فعالیت در بازار نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها اشتغال دارند و همچنین برای تنظیم فعالیت‌های حرفه‌ای خود و انتظام بخشیدن به روابط بین اعضاء طبق دستورالعمل‌های مصوب وزارت، ثبت و تأسیس کنند و می‌توانند استانداردهای حرفه‌ای و انضباطی را که لازم می‌دانند، با رعایت این قانون، وضع و اجراء کنند.

تبصره- نهادهای فعال در بازار نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها در قالب تعاونی خدماتی کنار با تعاونی سهامی خاص فعالیت می‌کنند و از جمله شامل تعاونی‌های کارگزاری، تعاونی‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، تعاونی‌های رتبه‌بندی، تعاونی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری، تعاونی‌های پردازش اطلاعات مالی و تعاونی‌های تأمین سرمایه تعاونی‌ها می‌باشند. تعاریف و مقررات تأسیس و موضوع و چگونگی فعالیت آنها طبق آیین‌نامه‌ای است که توسط وزارت تهیه و به تصویب وزیر می‌رسد. اتحادیه‌های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت نیز با رعایت مفاد آیین‌نامه مذکور و با درج در اساسنامه خود می‌توانند تمام یا بخشی از اختیارات تعاونی‌های مذکور را داشته باشند.

ماده ۵۳ - ماده (۴۸) مکرر (۳) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۴۸ مکرر ۳- فعالیت اتحادیه‌های تعاونی معاملات حقوق مالکیت و عضویت تعاونی‌ها و نهادهای فعال در نقل و انتقال حقوق مالکیت و عضویت بخش تعاونی موضوع این قانون تحت نظارت و وزارت انجام می‌شود. صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت مدیره و مدیران، حداقل سرمایه، موضوع فعالیت در اساسنامه، نحوه گزارش‌دهی و نوع گزارش‌های ویژه حسابرسی اتحادیه‌های تعاونی و نهادهای مذکور بخش تعاونی موضوع این قانون، باید به تأیید وزارت برسد.

ماده ۵۴ - ماده (۴۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴۹- اتحادیه تعاونی تأمین و تبادل نیروی انسانی با رعایت این قانون قابل تأسیس بوده و فعالیت می‌کند و کلیه اشخاص حقوقی بخش تعاونی، بدون رعایت واحد بودن نوع تعاونی و موضوع فعالیت، می‌توانند به عضویت آن درآیند. وظایف آن عبارت است از:

۱- دریافت اطلاعات فرصت‌های شغلی اعضای و تأمین نیروی کار متناسب با آن

۲- تسهیل ورود و خروج نیروی کار اعم از عضو و غیرعضو در تعاونی‌های عضو

۳- ثبت و نگهداری اطلاعات تبادل نیروی کار

ماده ۵۵- ماده (۵۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود:

ماده ۵۰- در سایر موارد، مقررات شرکتهای تعاونی به اتحادیه‌های تعاونی نیز تسری دارد.

ماده ۵۶- در ماده (۵۱) قانون، عبارت «شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی» به عبارت «تعاونی‌های متعارف و شرکتهای تعاونی

سهامی خاص» اصلاح و در بند (۱) عبارت «و اولین مجمع عمومی» حذف و در بند (۶) عبارت «دعوت موضوع بند (۲)

ماده (۳۲)» به عبارت «دعوت به عضویت افراد واجد شرایط» اصلاح و تبصره ذیل ماده به تبصره (۱) تغییر و تبصره‌های (۲) و

(۳) به شرح زیر الحاق می‌شوند:

تبصره ۲- مؤسسان تعاونی در قبال ضرر و زیان وارده ناشی از کلیه اعمال و اقداماتی که به منظور تأسیس و به ثبت رساندن تعاونی انجام می‌دهند مسئولیت تضامنی دارند. در صورتی که تعاونی ظرف شش‌ماه به ثبت نرسد یا با تأسیس آن موافقت نشود، هرگونه هزینه‌ای که برای تأسیس آن پرداخت یا تعهد شده به عهده مؤسسان خواهد بود.

تبصره ۳- در کلیه مواردی که تصمیمات ارکان اشخاص حقوقی بخش تعاونی نیاز به ثبت در مرجع ثبت داشته باشد و به موجب این قانون، اشخاص مذکور موظف به دریافت «مجوز» و یا «تأییدنامه» از وزارت شده باشند، بدون اخذ مجوز و یا تأییدنامه وزارت، اتخاذ آن تصمیمات باطل و ثبت آن موارد در مرجع ثبت ممنوع و آگهی منتشره فاقد اعتبار قانونی خواهد بود.

ماده ۵۷- دو تبصره به شرح زیر به ماده (۵۲) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ۱- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری و با همکاری آن سازمان تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد، تسهیلات خاصی از جمله برای کاهش مراحل و زمان انجام مراحل ثبت تأسیس و تصمیمات اشخاص حقوقی بخش تعاونی ایجاد کند.

تبصره ۲- تأسیس مؤسسات تعاونی و تصمیمات آنها و هرگونه تغییرات بعدی آنها نیاز به ثبت در مرجع ثبت شرکتهای ندارد و ثبت در وزارت کافی است. لکن باید با اعلام وزارت در روزنامه رسمی درج شود. نحوه و شرایط ثبت طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۵۸- در عنوان فصل نهم، بعد از واژه «ادغام»، عبارت «تجزیه، تبدیل»، اضافه می‌شود.

ماده ۵۹- در ذیل فصل نهم، عنوان بخش اول به «ادغام و تجزیه» اصلاح و ماده (۵۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف و تبصره‌هایی به شرح زیر به آن الحاق و مواد (۵۳) مکرر (۱) الی (۳) و تبصره‌های ذیل آنها به شرح زیر بعد از ماده مذکور الحاق می‌شوند:

بخش اول - ادغام و تجزیه

ماده ۵۳- هر دو یا چند تعاونی متعارف و یا دو یا چند تعاونی سهامی عام در صورت تصویب مجامع عمومی فوق‌العاده آنها می‌توانند با مجوز وزارت و با رعایت مقررات قانونی و به ترتیب مقرر در آیین‌نامه اجرایی یا یکدیگر ادغام شوند. آیین‌نامه اجرایی این ماده از جمله شامل موارد ادغام، چهارچوب تفاهم‌نامه اولیه بین طرفهای ادغام، چهارچوب طرح مشترک ادغام و مدارک موردنیاز برای تصویب در مجمع عمومی فوق‌العاده و ارائه به مرجع ثبت شرکتهای و سایر موارد به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- تصمیم هر یک از طرفهای ادغام باید ظرف پانزده روز از تاریخ تصویب طرح ادغام به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیشینی شده به اطلاع همه ذی‌نفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکتها ارسال شود.

تبصره ۲- بستانکارانی که طلب آنها فاقد وثیقه است می‌توانند ظرف دو ماه پس از نشر آگهی طرح ادغام در روزنامه، نسبت به ادغام اعتراض نمایند. در این صورت تعاونی یا تعاونی سهامی عام مربوط مکلف به جلب رضایت بستانکاران و پرداخت فوری طلب آنها بوده و چنانچه موعد طلب چنین بستانکاری نرسیده باشد، باید نسبت به تأمین وثیقه کافی مبادرت ورزد و یا رضایت بستانکاران مبنی بر انتقال طلب به تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید و یا تعاونی یا تعاونی سهامی عام ادغام پذیر را جلب نماید. در غیر این صورت هر یک از بستانکاران فاقد وثیقه می‌توانند از شورای صیانت، صدور قرار دستور موقت مبنی بر تأخیر ثبت ادغام تا ارائه وثیقه کافی از سوی تعاونی یا تعاونی سهامی عام یا جلب رضایت بستانکار را تقاضا کنند.

تبصره ۳- در صورتی که بستانکاران و تعاونی یا تعاونی سهامی عام در فرآورد توافق دیگری کرده باشند طبق توافق عمل خواهد شد. شورای صیانت مکلف است خارج از نوبت در ماهیت دعوی اتخاذ تصمیم کند؛ در هر حال تا تعیین تکلیف و اتخاذ تصمیم در ماهیت دعوی توسط شورای صیانت رسیدگی کننده، تعاونی‌های سهامی عام یا تعاونی‌های طرف ادغام کماکان با حفظ شخصیت حقوقی به فعالیت ادامه می‌دهند.

تبصره ۴- دارندگان وراق مشارکت نیز مشمول حکم تبصره‌های (۲) و (۳) این ماده می‌باشند. چنانچه همه یا بخشی از وراق مزبور، قابل تبدیل به سهام باشند و دارنده آن به طرح ادغام در مهلت مقرر اعتراض نکند؛ همچنان تمامی حقوق ناظر به چنین وراقی را در مقابل تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید یا ادغام‌پذیر در خواهد بود.

تبصره ۵- هیأت‌مدیره مکلف است در ششمین ماه پس از تاریخ تصویب طرح مشترک ادغام توسط آخرین تعاونی یا تعاونی سهامی عام طرف ادغام و عدم وصول اعتراض یا عدم صدور دستور تأخیر ثبت ادغام از سوی شورای صیانت، درخواست ثبت ادغام را به همراه سچوز وزارت و مدارک مذکور در این قانون به مرجع ثبت شرکتها ارائه نمایند. ثبت ادغام باید ظرف بیست روز از تاریخ ثبت به طریقی که در اساسنامه طرفهای ادغام برای دعوت مجامع عمومی پیشینی شده به اطلاع همه ذی‌نفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکتها ارسال شود.

تبصره ۶- در صورت خودداری مدیران از انجام تکالیف مقرر در تبصره (۵)، هر ذی‌نفع می‌تواند با ارائه مدارک لازم، ثبت ادغام را از مرجع ثبت شرکتها درخواست نماید و چنانچه مرجع مزبور به هر دلیلی از ثبت ادغام خودداری نماید متقاضی می‌تواند الزام مدیران و مرجع ثبت شرکتها را از شورای صیانت درخواست نماید.

تبصره ۷- با ارائه گواهی ثبت ادغام، مراجع ذی‌ربط از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند نسبت به اصلاح اسناد و مدارک مربوط به نام پذیرنده ادغام یا شخص حقوقی جدید اقدام کنند.

تبصره ۸- پس از ثبت ادغام در مرجع ثبت شرکتها، تمامی ذاریها، حقوق، تعهدات، دیون و مطالبات تعاونی‌های موضوع ادغام به تعاونی یا تعاونی سهامی عام پذیرنده و یا جدید منتقل خواهد شد.

تبصره ۹- ادغام موجب لغو عضویت اعضاء و یا لغو مشارکت سهامداران غیر عضو نخواهد بود و حقوق آنان عیناً منتقل می‌یابد.

تبصره ۱۰- وزارت با وصول تصمیم ادغام از طرفهای ادغام همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش بازرسان قانونی از وضعیت آنها و همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام در هر یک از طرفهای ادغام، ظرف یک‌ماه نظر خود را اعلام خواهد داشت.

تبصره ۱۱- موافقت وزارت با ادغام در صورتی است که ترتیبی قابل قبول از سوی بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها پیشینی شود. همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه شخص حقوقی تعاونی بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه‌های آن باشد. در صورتی که وزارت ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام منتهی است.

تبصره ۱۲- اعضاء و سهامدارانی که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و یا مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر در تبصره (۲) مخالفت خود را کتباً اعلام دارند. تعاونی یا تعاونی سهامی عام مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک‌ماه نقداً پرداخت نماید.

تبصره ۱۳- تعاونی‌های تولیدی و خدماتی و تعاونی‌های سهامی خاص برای ادغام نیاز به اخذ مجوز یا موافقت وزارت ندارند.

ماده ۵۳ مکرر ۱- تجزیه هر شخص حقوقی بخش تعاونی در صورت تصویب مجمع عمومی فوق العاده در چهارچوب آیین نامه اجرائی این ماده امکان پذیر است، به این صورت که دارایی ها و تعهدات موجود، به منظور تشکیل دو یا چند تعاونی یا تعاونی سهامی عام جدید اختصاص می یابد و شخصیت حقوقی موجود محو می گردد و ابتدا باید موافقت کلی وزارت اخذ شود. موارد تجزیه، چهارچوب طرح تجزیه و نیز مدارکی که باید به مجمع عمومی فوق العاده و مرجع ثبت شرکتها ارائه شود در آیین نامه اجرائی مصوب هیأت وزیران خواهد آمد.

تبصره ۱- تجزیه تعاونی قبل از تصفیه کلیه دیون و تعهدات تعاونی و یا جلب رضایت همه بستانکاران و اشخاصی که تعاونی در قبالت آنها متعهد می باشد، مجاز نیست.

تبصره ۲- تجزیه شرکتی که اوراق مشارکت قابل تبدیل به سهام منتشر نموده اند، قبل از تبدیل اوراق مشارکت به سهام یا تسویه حساب با دارندگان این گونه اوراق، مجاز نمی باشد.

تبصره ۳- تخصیص سهام اشخاص حقوقی بخش تعاونی ناشی از تجزیه به نسبت مشارکت سهامداران در تعاونی یا تعاونی سهامی عام قبل از تجزیه می باشد.

تبصره ۴- انتقال دارایی های موضوع این ماده به ارزش دفتری مجاز می باشد.

تبصره ۵- براساس طرح تجزیه و با ارائه گواهی ثبت تجزیه هر شخص حقوقی بخش تعاونی و مراجع ذی ربط از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک موظفند نسبت به اصلاح اسناد و مدارک مربوط به تعاونی های ناشی از تجزیه اقدام کنند.

تبصره ۶- تصمیم به تجزیه باید ظرف پانزده روز از تاریخ تصویب طرح تجزیه به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذی نفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکتها ارسال شود. بستانکاران و دارندگان اوراق مشارکت می توانند ظرف دو ماه پس از نشر آگهی تجزیه اعتراض خود را به تعاونی یا تعاونی سهامی عام اعلام نمایند.

تبصره ۷- در صورت وجود بستانکار یا دارنده اوراق مشارکت معترض، مفاد تبصره های (۲) تا (۴) ماده (۵۳) لازم الرعایه می باشد.

تبصره ۸- مدیران شخص حقوقی تعاونی مکلفند در ششمین ماه پس از تاریخ تصویب طرح تجزیه و عدم وصول اعتراض و یا عدم صدور دستور تأخیر ثبت تجزیه از سوی دادگاه، درخواست ثبت تجزیه را به همراه مجوز وزارت و مدارک مذکور در این ماده به مرجع ثبت شرکتها ارائه نمایند. ثبت تجزیه باید ظرف بیست روز از تاریخ ثبت به طریقی که در اساسنامه آنها برای دعوت مجامع عمومی پیش بینی شده به اطلاع همه ذی نفعان برسد و برای نشر در روزنامه رسمی به مرجع ثبت شرکتها ارسال شود.

تبصره ۹- تا زمانی که مراتب تجزیه به شرح مذکور انجام نیذیرفته باشد و تجزیه به ثبت نرسیده باشد تمامی اقدامات انجام شده برای تجزیه بی اثر و شخصیت حقوقی قبل از تجزیه ملاک است.

ماده ۵۳ مکرر ۲- در صورت تحقق ادغام یا تجزیه، در صورتی که براساس طرح ادغام و یا تجزیه، اموال دارای سند رسمی به تعاونی های پذیرنده ادغام یا تعاونی جدید حسب مورد انتقال نیافته باشد، ادارات ثبت اسناد و املاک کشور و سایر مراجع ثبتی ذی ربط نسبت به انتقال اموال مزبور اقدام خواهند کرد. در صورت نیاز، مدیر یا مدیران تعاونی پذیرنده ادغام و یا تعاونی جدید، نماینده تعاونی های موضوع ادغام و یا تجزیه و نیز تعاونی های پذیرنده ادغام و یا تعاونی جدید برای امضای اسناد یا ارائه درخواست هستند.

ماده ۵۳ مکرر ۳- به محض تصویب طرح مشترک ادغام و یا طرح تجزیه در مجامع عمومی فوق العاده، شخص حقوقی تعاونی در حال ادغام یا در حال تجزیه تلقی می شود و باید به دنبال نام آن همه جا عبارت «در حال ادغام» یا «در حال تجزیه» در مکاتبات و سربرگ شخص حقوقی تعاونی قید شود.

ماده ۶۰ - بعد از ماده (۵۳) مکرر (۳) عنوان «بخش دوم - تبدیل» اضافه و ماده (۵۳) مکرر (۴) و تبصره هایی به شرح زیر در ذیل آن بخش الحاق می شوند:

بخش دوم - تبدیل

ماده ۵۳ مکرر ۴ - تبدیل اشخاص حقوقی بخشهای غیرتعاونی به اشخاص حقوقی بخش تعاونی و بالعکس و تبدیل یک نوع شخص حقوقی بخش تعاونی به نوعی دیگر از اشخاص حقوقی بخش تعاونی و موارد غیرقابل تبدیل و شرایط تبدیل با رعایت مقررات قانونی حاکم بر آنها و اخذ مجوز از وزارت، وفق آیین نامه اجرائی این ماده امکان پذیر است.

تبصره ۱- طرح تبدیل که چهارچوب آن در آیین نامه اجرائی این ماده تعیین می شود از جمله شامل تفاوت اساسنامه ها و تفاوت در وضع سهامداران و اعضا باید به وسیله هیأت مدیره همراه با گزارش بازرسان به مجمع عمومی فوق العاده ارائه گردد.

تبصره ۲- تبدیل نباید موجب اجبار سهامدار یا عضو به کاهش میزان سرمایه وی گردد، مگر با جلب رضایت
تبصره ۳- تبدیل تعاونی‌های توزیعی و تعاونی‌های بالادستی به غیرتعاونی و نیز به تعاونی سهامی امکان‌پذیر نیست. برای
تبدیل شرکتهای تعاونی تولیدی و خدماتی به شرکتهای غیرتعاونی و نیز به تعاونی سهامی، تعدد آرای موافق در مجمع عمومی
فوق‌العاده نباید از حداقل دوسوم تعداد کل اعضای تعاونی کمتر باشد. تبدیل تعاونی‌های سهامی به شرکتهای سهامی نظیر
بلامانع است.

تبصره ۴- در صورت سپردن تعهداتی در قبال دریافت امتیازات خاص، قبل از انجام آن تعهدات و شروط، تبدیل
امکان‌پذیر نیست. همچنین اموال دولتی و عمومی که صرفاً به دلیل شخصیت حقوقی تعاونی بودن در قالب حبس یا هبه یا
صلح یا امانی و نظایر آن به آن تعلق گرفته است قبل از تبدیل باید مسترد شود و هریک از مدیران آن شخص حقوقی بخش
تعاونی در قبال استرداد اموال مذکور به طور مستقل مسؤولیت دارد.

ماده ۶۱- قبل از ماده (۵۴)، عنوان «بخش دوم- انحلال و تصفیه» به «بخش سوم انحلال و تصفیه» اصلاح و در ماده (۵۴)
قانون عبارت «شرکتهای اتحادیه‌های تعاونی» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح و در بند (۴) عبارت «بدون
عذر موجه» حذف و تبصره (۳) آن حذف و تبصره‌های (۲) و (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- در صورت تحقق هریک از موارد مذکور. به استثنای بندهای (۱) و (۶)، هیأت‌مدیره و در صورت استنکاف آن،
اشخاص موضوع تبصره (۱) ماده (۳۵) این قانون موظفند نسبت به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده و تصمیم‌گیری در مورد
انحلال اقدام نماید؛ در غیر این صورت شورای صیانت به درخواست هر ذی‌نفع و یا وزارت یا تعیین مهلت حداکثر شش‌ماهه
(برای رفع موجبات انحلال) انحلال آن را به مرجع ثبت و سایر مراجع ذی‌صلاح اعلام خواهد کرد. در سایر موارد انحلال
تعاونی حسب مورد توسط دادگاه صالح و یا وزارت به مرجع ثبت و سایر مراجع ذی‌صلاح اعلام خواهد شد.

تبصره ۴- کلیه اموالی که از منابع عمومی به صورت امانی یا حبس یا صلح و نظایر آن در اختیار هر یک از اشخاص
حقوقی بخش تعاونی قرار گرفته است باید قبل از آغاز عملیات تصفیه و انحلال آن مسترد شود و هریک از مدیران آن در قبال
استرداد کل اموال مذکور به طور مستقل مسؤولیت دارد.

ماده ۶۲- در عنوان فصل دهم، عبارت «اتاق تعاون» به عبارت «اتاقهای تعاون» اصلاح و ماده (۵۷) قانون به شرح زیر
اصلاح و تبصره ذیل ماده به تبصره (۱) تغییر و تبصره‌های زیر به آن الحاق می‌شود:

ماده ۵۷- به منظور کمک به فراهم کردن مرجعیت پیشرفت و عدالت در اقتصاد کشور، تبادل افکار و بیان آراء و
سفایدهای مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی، انسجام و تعاون بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی، ایفای نقش نمایندگی
کلی آن بخش در مجامع داخلی و خارجی و تقویت خود اتکالی بخش تعاونی، اتحادیه‌های تعاونی شهرستانی و
تعاونی‌های فاقد اتحادیه در شهرستان می‌توانند اتاق تعاون شهرستان و نیز اتاقهای تعاون شهرستانی، اتحادیه‌های تعاونی
سنایی و اتحادیه‌های تعاونی شهرستانهای فاقد تعاون شهرستان، اتاق تعاون استان و همچنین اتاقهای تعاون استانها،
اتحادیه‌های تعاونی کشوری و اتحادیه‌های تعاونی استانی فاقد اتاق تعاون استان و اتاق تعاون مرکزی را با نظارت و زارت
تشکیل دهند یا به عضویت آن در آیند.

تبصره ۲- مقررات و ضوابط کلی اساسنامه اتاق تعاون مرکزی و اساسنامه متحدالشکل اتاقهای تعاون استانها و شهرستانها
به رعایت مفاد این قانون به پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- عضویت در هر اتاق منوط به داشتن کارت عضویت معتبر از اتاق مربوط خواهد بود. نحوه عضویت شرکتهای
تعاونی سهامی عام و تعاونی سهامی خاص در اتاق تعاون مانند شرکتهای تعاونی متعارف است.

تبصره ۴- تأسیس و فعالیت هر اتاق تعاون، منوط به این است که اعضای آن نمایندگی حداقل یک‌سوم تعداد اشخاص
حقوقی بخش تعاونی حوزه عمل آن اتاق، مستقیم یا غیرمستقیم، را داشته باشند.

تبصره ۵- در صورت انحلال هر یک از اتاقهای تعاون و تشکیل اتاق تعاون جدید تا زمانی که اتاق تعاون جدید تشکیل
نشده است اتاق تعاون مرکزی در ارتباط با کلیه اموال، دارایی‌ها، تعهدات، مطالبات و کارکنان آن به عنوان سرپرست و نماینده
موقت اقدام خواهد کرد.

ماده ۶۳- ماده (۵۷) مکرر به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۵۷ مکرر- وظایف و اختیارات اتاق تعاون مرکزی به شرح زیر است:

الف- انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی در ارتباط با بخش تعاون از جمله:

۱- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی در اجرای قوانین مربوط و مقررات جاری مملکتی

- ۲- ارائه نظر مشورتی در مورد مسائل اقتصادی کشور به قوای سه‌گانه
 - ۳- همکاری با دستگاههای اجرایی و سایر مراجع ذی‌ربط به منظور اجرای قوانین و مقررات مربوط به اتاق
 - ۴- ارتباط با اتاق سایر کشورها و تشکیل اتاقهای مشترک و کمیته‌های مشترک با آنها بر اساس سیاست‌های کلی نظام
 - ۵- تشکیل نمایندگیهای تخصصی و بازرگانی داخلی و خارجی با کسب مجوز از مرجع مربوط و شرکت در سمینارها و کنفرانس‌های مربوط به فعالیت‌های اتاق در چهارچوب سیاست‌های نظام
 - ۶- کوشش در راه شناسایی بازار کالاهای صادراتی بخش تعاونی در خارج از کشور و تشویق و کمک به اشخاص حقوقی بخش تعاونی جهت شرکت در نمایندگیهای بازرگانی داخلی و خارجی
 - ۷- تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری و تولید در بخش تعاونی بالاخص تولید کالاهای صادراتی دارای مزیت نسبی
 - ۸- دآوری در امور حرفه‌ای بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی با یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضایش از طریق مرکز دآوری اتاق
 - ۹- ایجاد و اداره مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی به منظور انجام وظایف و فعالیت‌های اتاق
 - ۱۰- صدور کارت عضویت و کارت بازرگانی برای اشخاص حقوقی بخش تعاونی با رعایت مقررات مربوط
 - ۱۱- حمایت از تأسیس گروههای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی طبق مقررات مربوط
 - ۱۲- دایر کردن دوره‌های کاربردی در رشته‌های مختلف متناسب با احتیاجات بخش تعاونی
 - ۱۳- تهیه، صدور، تفریح و تأیید اسنادی که طبق مقررات بین‌المللی به عهده اتاق ایران می‌باشد با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت
 - ۱۴- تشکیل اتاقها و یا فدراسیون‌های تعاونی مشترک با کشورهای دوست با هماهنگی وزارت و امور خارجه
- ب- ارائه خدمات فرهنگی و ترویج و آموزش تعاون جهت اعضاء و تقویت اصول و ارزشهای تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم
- پ- انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی در امور تعاون و کمک به جمع‌آوری آمار و اطلاعات تعاونی‌های عضو برای وزارت
- ت- کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی در جهت تقویت و خوداتکالی بخش تعاونی
- ث- ایجاد هماهنگی بین اعضاء در جهت توسعه و بهبود امور و حل مشکلات آنها
- ج- کمک به برقراری ارتباط و پیوند بین بخش تعاونی و سایر بخشهای اقتصادی کشور و نیز بین بخش تعاونی ایران با تعاونی‌های سایر کشورها و مؤسسات جهانی تعاون
- چ- همکاری و ارائه نظر مشورتی به وزارت و سایر مراکز سیاست‌گذاری کشور به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول چهل و سوم (۴۳) و چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی
- ح- همکاری با مؤسسات علمی، فنی و اقتصادی بین‌المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمان‌ها، شوراهای و مجامع بین‌المللی مربوط به امورتعاونی‌ها با رعایت سیاستهای خارجی کشور و دریافت مجوز از وزارت
- خ- عضویت در کلیه شوراهای و مجامع اقتصادی داخلی که به موجب قوانین و مقررات، اتاق عضویت دارد و نیز عضویت در سایر موارد با تصویب هیأت وزیران
- د- انجام سایر اموری که در جهت تحقق اهداف اتاق، حسب مورد توسط دولت و دستگاههای اجرایی به آن محول می‌گردد. این واگذاری نافی مسؤلیت حاکمیتی و نظارتی دولت نخواهد بود.
- تبصره ۱- فعالیت اتاق تعاون نباید در رقابت با فعالیت اعضاء آن باشد و امور آن باید تا حد امکان از طریق اتحادیه‌های تعاونی ذی‌ربط انجام شود.
- تبصره ۲- برای انجام بعضی امور این ماده، اتاق تعاون مرکزی مجاز است با تصویب مجمع عمومی مؤسسات تعاونی وابسته به خود تأسیس کند.
- تبصره ۳- ارجاع به دآوری اتاق تعاون حسب مورد باید در اسامنامه همه طرفها و یا در قراردادهای مورد ارجاع آنها پیش‌بینی شده باشد یا باید همه طرفها برای ارجاع به دآوری اتاق تعاون کتباً موافقت خود را اعلام کنند.

تبصره ۴- صدور کارت بازرگانی برای اشخاص حقوقی بخش تعاونی فقط از طریق اتاق تعاون امکان پذیر است و لسی شرکتها، مؤسسات، سازمانها و نهادهای عمومی غیردولتی و با دولتی مجازند کارت بازرگانی خود را از اتاق تعاون یا اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی دریافت نمایند.

تبصره ۵- اتخاذ تصمیم در مورد ثبت شعب اتاق در کشورهای خارجی با تأیید وزارت امکان پذیر است.

ماده ۶۴- در ماده (۵۸) قانون، عبارت «مجمع نمایندگان» به عبارت «مجمع عمومی» اصلاح می شود.

ماده ۶۵- در ماده (۵۹) قانون، عبارت «مجمع نمایندگان» به عبارت «مجمع عمومی» اصلاح و تبصره های (۱) و (۲) به شرح

زیر اصلاح و تبصره های (۳) و (۴) به شرح زیر به آن الحاق می گردند:

تبصره ۱- انتخابات هر یک از اتاقها در یک روز انجام می شود و انتخابات سراسر کشور به ترتیب در شهرستانها و استانها و سپس در اتاق تعاون مرکزی به طوری برگزار می شود که انجام انتخابات در همه اتاقها ظرف یکماه پایان پذیرد. اتاق تعاون مرکزی وظیفه دارد زیر نظر وزارت انجام انتخابات اتاقها را هماهنگ نماید. اتاق تعاون مکلف است دوماه قبل از پایان هر دوره، انتخابات دوره بعد را برگزار کند.

تبصره ۲- در مجمع عمومی هر اتاق تعاون، هر عضو یک رأی دارد.

تبصره ۳- مجمع عمومی عادی می تواند به تعداد مورد نیاز، کمیسیون های مشورتی تشکیل داده و اعضای آنها را انتخاب کند.

تبصره ۴- مجمع عمومی فوق العاده اتاق تعاون نمی تواند نسبت به ادغام و تجزیه و تبدیل اتاق تصمیم گیری کند مگر در مواردی که به منظور تطبیق با تغییرات تقسیمات کشوری ضروری باشد.

ماده ۶۶- ماده (۶۰) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های زیر به آن الحاق می گردند:

ماده ۶۰- هیأت مدیره هر اتاق تعاون دارای پانزده عضو اصلی است که در سه گروه به شرح زیر انتخاب می شوند:

۱- پنج نفر از میان مدیران عامل یا از اعضای هیأت مدیره اتحادیه های تعاونی انواع پنجگانه ماده (۴۴) که عضو اتاق مذکور باشند؛ از هر نوع اتحادیه یک نفر به شرطی که از هر رشته بیشتر از یک نفر تعیین نگردد.

۲- پنج نفر از میان دبیران و یا اعضای هیأت مدیره اتاقهای تعاون ذریعه؛ از هر اتاق تعاون یک نفر

۳- پنج نفر از میان اعضای تعاونی های تحت پوشش اتاق به شرح تعاونی های:

الف- تولیدی و خدماتی کار

ب- تولید و خدمات دسته جمعی و یا توزیعی تأمین نیاز مشاغل و دستگاههای اقتصادی

ج- توزیعی تأمین نیاز مصرف کنندگان

د- چند منظوره

ه- سهامی عام و یا خاص و یا سهام عدالت؛ از هر دسته یک نفر

تبصره ۱- نامزدها باید در زمان ثبت نام معلوم کنند که در کدام یک از سه گروه مذکور نامزد می شوند. مدیران عامل و

دبیران باید در زمان نامزد شدن، حداقل شش ماه از تصدی سمت آنها گذشته باشد؛ مگر اینکه عضو هیأت مدیره نیز باشند.

تبصره ۲- در صورت فقدان نامزد تأیید صلاحیت شده در هر بخش، از نامزدهای موجود بخشهای دیگر انتخاب می شوند.

تبصره ۳- از هر گروه موضوع این ماده دو نفر علی البدل نیز انتخاب و با خروج هر عضو صلی از هیأت مدیره، علی البدل

وی از همان گروه، جانشین او می شود.

تبصره ۴- عضویت شخص در هیأت مدیره اتاق تعاون در صورت زوال شرایط موضوع این ماده، با رعایت ترتیبات مقرر

در تبصره (۴) ماده (۳۸) قانون لغو می گردد.

تبصره ۵- عضویت کارکنان دولت در هیأت مدیره اتاقهای تعاون، فقط به عنوان عضو تعاونی های تأمین نیاز

مصرف کنندگان مجاز است.

تبصره ۶- مقامات سیاسی موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و فرمانداران و مدیران کل

دستگاههای اجرایی و همتران آنها همزمان با اشتغال نمی توانند عضویت هیأت مدیره یا دبیری اتاق تعاون را داشته باشند.

ماده ۶۷- ماده (۶۱) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می شود.

ماده ۶۱- علاوه بر موارد مذکور در ماده (۳۷) این قانون، بررسی و تأیید پیشنهادها و گزارشهای کمیسیون های اتاق و

گزارش آن به مجمع عمومی مربوط، انتخاب نمایندگان اتاق برای شرکت در مجامع رسمی داخلی یا بین المللی و تعیین حدود

کار و فعالیت‌های آنها و هزینه‌های مربوط و بررسی و تأیید بودجه و تفریغ بودجه سالیانه که از طرف دبیر کل تهیه می‌گردد و پیشنهاد آن به مجمع عمومی جهت تصویب برعهده هیأت‌مدیره است.

تبصره - هیأت‌مدیره برای انجام امور اجرایی، شخص حقیقی را در اتاق تعاون مرکزی به‌عنوان دبیر کل و در سایر اتاقهای تعاون به‌عنوان دبیر انتخاب می‌کند که عالی‌ترین مقام اجرایی اتاق (رئیس) محسوب می‌شود. مقررات حاکم بر مدیرعامل شرکت‌های تعاونی شامل دبیران مذکور نیز خواهد بود. وظایف، اختیارات، حقوق و مزایای دبیران مزبور طبق آیین‌نامه موضوع ماده (۳۹) قانون خواهد بود.

ماده ۶۸ - ماده (۶۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶۲ - اتاقهای تعاون استان‌ها و شهرستان‌ها موظف به تبعیت از سیاست‌های کلی مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی خواهند بود.

ماده ۶۹ - در ماده (۶۳) قانون عبارت «مجمع نمایندگان» به عبارت «مجمع عمومی» اصلاح و از عبارت «و وظایف آن» تا پایان ماده و نیز تبصره ماده حذف و ماده (۶۳) مکرر به شرح زیر بعد از آن الحاق می‌گردد:

ماده ۶۳ مکرر - مرکز داورى اتاق تعاون مرکزی که در این قانون «مرکز» نامیده می‌شود، با رعایت مفاد این ماده و تبصره‌های آن، که «اساسنامه مرکز» تلقی می‌شود، به صورت وابسته به اتاق تعاون مرکزی تشکیل می‌گردد. موضوع فعالیت مرکز، حل و فصل اختلافات حرفه‌ای بین اشخاص حقوقی بخش تعاونی یا یکدیگر و یا با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز بین هر شخص حقوقی بخش تعاونی با اعضاء و سهامدارانش از طریق داورى است. مرکز در شهر تهران و شعب آن در اتاقهای تعاون استان‌ها و شهرستان‌ها مستقر و دارای ارکان هیأت‌مدیره، دبیر کل و داوران می‌باشد.

تبصره ۱ - هیأت‌مدیره مرکز متشکل از هفت نفر شامل رئیس و نایب رئیس هیأت‌مدیره و دبیر کل اتاق تعاون مرکزی، رئیس یا نایب رئیس هیأت‌مدیره اتاق تعاون یکی از استان‌ها و سه نفر از مدیران بصیر و خوشنام بخش تعاونی به انتخاب مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی و برای مدت سه سال است و ریاست آن با رئیس هیأت‌مدیره اتاق تعاون مرکزی خواهد بود. انتخاب مجدد اعضاى آن بلامانع می‌باشد. هیأت‌مدیره نحوه تشکیل جلسات خود را تعیین می‌نماید و برای رسمیت یافتن جلسات، حضور حداقل پنج نفر از اعضاء الزامی است. تصمیمات این هیأت با اکثریت نسبی نافذ خواهد بود.

تبصره ۲ - دبیر کل مرکز برای مدت سه سال از میان حقوقدانان ایرانی با تجربه و آشنا به مسائل تعاونی و بازرگانی داخلی و بین‌المللی انتخاب خواهد شد و براساس مصوبات هیأت‌مدیره مرکز و وفق مقررات اساسنامه مرکز انجام وظیفه خواهد نمود و انتخاب مجدد وی بلامانع است. مرکز دارای دبیرخانه‌ای می‌باشد که تحت نظر و ریاست دبیر کل مرکز اداره می‌شود. شرح وظایف دبیرخانه به پیشنهاد دبیر کل مرکز و تصویب هیأت‌مدیره مرکز تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ - داوران از میان حقوقدانان و سایر اشخاص خیره و خوشنام و با تجربه که از مقررات و عرف تعاونی‌ها و بازرگانی داخلی و خارجی به حد کافی اطلاع دارند بنا به پیشنهاد دبیر کل مرکز و تأیید هیأت‌مدیره مرکز انتخاب خواهند شد. اعضاى هیأت‌مدیره و دبیر کل مرکز و اتاقهای تعاون نمی‌توانند توسط مرکز به‌عنوان داور انتخاب شوند.

تبصره ۴ - وظایف و اختیارات هیأت‌مدیره مرکز به شرح زیر است:

الف - تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های داخلی مرکز در ارتباط با نحوه ارائه خدمات (به استثنای تعرفه‌های داورى) و امور مالی و استخدامی برای تصویب به مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی. تعرفه‌های داورى به پیشنهاد وزیر به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

ب - تهیه و پیشنهاد بودجه سالانه برای تأیید به مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی

ج - تهیه و پیشنهاد اصلاح اساسنامه مرکز داورى و اعلام آن به مراجع قانونی مربوط از طریق هیأت‌مدیره اتاق تعاون مرکزی

د - انتخاب و عزل دبیر کل مرکز

تبصره ۵ - هزینه‌های مرکز از محل وجوه دریافتی از اصحاب اختلاف و در صورت نیاز از محل درآمدهای اتاق تعاون مرکزی تأمین خواهد شد.

تبصره ۶ - دستگاههای دولتی و عمومی ذی‌ربط مکلفند به استعلام‌های ارسالی از مرکز در حدود و طبق قوانین و مقررات پاسخ دهند.

تبصره ۷ - مقررات عمومی و آیین‌رسیدگی به اختلافات داخلی و بین‌المللی به ترتیب وفق قانون آیین‌دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ (در بخش داورى) و قانون داورى تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ می‌باشد.

ماده ۷۰ - در ماده (۶۴) از عبارت «به صورت کدخدای منشی» تا پایان بند (۳) حذف و عبارت «و سایر خدمات طبق مقررات اتاق» جایگزین آن می‌شود. بند (۴) و یک تبصره به شرح زیر نیز به ماده مذکور الحاق می‌گردد:

۴- ز محل اجرای قانون نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲ و نیز سایر موارد قانونی

تبصره - نحوه و میزان کمک مالی اتاق تعاون مرکزی به سایر اتاقهای تعاون در چهارچوب این نامه‌ای است که به تصویب مجمع عمومی اتاق تعاون مرکزی می‌رسد.

ماده ۷۱ عنوان «فصل یازدهم - وزارت تعاون» به «فصل پانزدهم - وزارت» و عنوان «فصل دوازدهم - سایر مقررات» به «فصل شانزدهم - سایر مقررات» اصلاح و فصول یازدهم تا چهاردهم به شرح مواد آتی تنظیم و الحاق می‌شود. چهار ماده به شرح زیر به عنوان مواد (۶۴) مکرر (۱) الی (۴) ذیل عنوان «فصل یازدهم - شرکت‌های تعاونی سهامی» الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱- شرکت‌های تعاونی سهامی عام موضوع ماده (۱۲) و بند (۹) ماده (۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، از جمله شرکت‌های سهامی عام موضوع ماده (۴) قانون تجارت نیز محسوب می‌شوند. شرکتهای مذکور از کلیه حقوق شرکت‌های سهامی عام برخوردار بوده و سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است همکاری لازم را برای ورود این شرکتها در صورت احراز شرایط به بازار اول (تالار اصلی) بورس فراهم نماید.

تبصره - سقف مالکیت سهام هر یک از تعاونی‌های متعارف با تعداد بیش از بیست عضو، از مجموع سهام شرکت تعاونی سهامی عام، نایست درصد (۲۰٪) مجاز است و ملاک، مالکیت مستقیم سهام است.

ماده ۶۴ مکرر ۲- شرکت تعاونی سهامی خاص، یکی از اشخاص حقوقی بخش تعاونی و عبارت است از هر شرکت سهامی خاص موضوع قانون تجارت که با تأیید وزارت ضوابط زیر در اساسنامه آن تصریح و برقرار باشد.

۱- حداقل تعداد سهامداران، نباید از هفت شخص حقیقی و حقوقی کمتر باشد.

۲- حداکثر سهم هر یک از سهامداران، برای تعاونی‌های متعارف به‌طور مستقیم تا سی و پنج درصد (۲۵٪) برای اشخاص حقیقی، مستقیم و غیرمستقیم تا ده درصد (۱۰٪)، برای سایر اشخاص حقوقی مستقیم و غیرمستقیم تا بیست درصد (۲۰٪) از کل سهام شرکت مجاز است.

تبصره ۱- در اساسنامه تعاونی سهامی خاص می‌توان شرط کرد که اشتغال در شرکت، منوط به تملک سهام مقرر است و می‌توان شرط کرد سهامداران شاغل در شرکت از منافع بیشتری نسبت به سهامداران غیر شاغل برخوردار گردند که میزان آن باید در اساسنامه تصریح گردد. هر تعاونی سهامی خاص که در اساسنامه آن تصریح شود حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) سهام در اختیار کارکنان آن که بیمه شده تأمین اجتماعی باشند، قرار داشته باشد، تعاونی کارگری نیز محسوب می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که با تصریح در اساسنامه، حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) سهام شرکت، در اختیار هر گروه اجتماعی از قبیل ایثارگران، بانوان و نظایر اینها باشد، تعاونی به همان نام نیز شناخته می‌شود.

تبصره ۳- دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مراد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی، با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، می‌توانند جمعاً تا چهل و نه درصد (۴۹٪) از سهام هر شرکت تعاونی سهامی خاص، مشارکت نمایند. تعاونی‌های سهامی خاص مشمول حکم تبصره (۳) ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشند.

تبصره ۴- شرکت‌های تعاونی سهامی خاص مشمول برخورداری از مزایای موضوع ماده (۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و حکم تبصره (۶) ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشند.

ماده ۶۴ مکرر ۳- هرگاه به هر علت، تعداد سهام هر یک از سهامداران شرکت تعاونی سهامی عام و بنا بر خاص به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از میزان قانونی تجاوز کند، سهام زائد فاقد حق رأی است و به آن سود تعلق نمی‌گیرد. سهامدار مذکور باید ظرف سه ماه سهام زائد را با رعایت مقررات مربوط واگذار کند در غیر این صورت، هیأت‌مدیره شرکت، وزارت، سازمان بورس و اوراق بهادار و هر یک از سهامداران می‌توانند الزام او را به واگذاری سهام مذکور از شورای صیانت تقاضا کنند.

ماده ۶۴ مکرر ۴- عضویت شرکت تعاونی سهامی عام و تعاونی سهامی خاص در شرکتها و اتحادیه‌ها و اتاقهای تعاون و میزان سهام و یا حق عضویت سالانه پرداختی منوط به موافقت مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۷۲ ماده (۲۴) قانون و تبصره‌های آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۵) و تبصره‌های آن به ذیل فصل دوازدهم منتقل و به شرح زیر اصلاح می‌شود و ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۳) و یک تبصره دیگر به عنوان تبصره (۴) به شرح زیر به ماده (۶۴) مکرر (۵) الحاق می‌گردد.

فصل دوازدهم - حمایت از بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۵- دولت موظف است به منظور تحقق اهداف بخش تعاونی و افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد ملی، در اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرح مواد این فصل شرایط و امکانات لازم را فراهم و اقدامات لازم را به عمل آورد.

تبصره ۴- حمایت‌های موضوع این قانون نافی حمایت‌های سایر قوانین و مقررات در خصوص بخش تعاونی نخواهد بود.
ماده ۷۳ - ماده (۶۴) مکرر (۶) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۶- دولت، دستگاه‌های اجرایی، شورای پول و اعتبار، صندوق توسعه ملی، بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و بیمه‌های دولتی و وابسته به دولت و نیز سایر نهادها و مؤسسات وابسته به قوه مجریه مکلفند حسب ارتباط موضوع، در قالب برنامه‌های توسعه بلندمدت، میان‌مدت و سالانه، متناسب با اهداف کمی و کیفی توسعه بخش تعاونی، اقدامات زیر را به عمل آورند:

- ۱- استفاده حداکثر از ظرفیت بخش تعاونی
- ۲- اقدام مؤثر در جهت ایجاد تعاونی‌ها برای اشتغال مولد بیکاران به‌ویژه از طریق گسترش تعاونی‌های کار
- ۳- رفع محدودیت از حضور بخش تعاونی در همه عرصه‌های اقتصادی مجاز برای بخش‌های غیردولتی
- ۴- اختصاص منابع بودجه‌ای سالانه به منظور پوشش خطر (ریسک) و ضمانت سرمایه‌گذاری و معاملات بخش تعاونی و تجهیز منابع صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون وابسته به وزارت
- ۵- افزایش سالانه سرمایه بانک توسعه تعاون وابسته به وزارت؛ متناسب با تحقق درآمدهای دولت به نحوی که سهم سرمایه آن از کل سرمایه‌های بانک‌های دولتی کمتر از بیست درصد (۲۰٪) تا پایان برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران کشور نشود.

۶- استفاده از ظرفیت واگذاری سهام و مالکیت بنگاه‌های دولتی به منظور تحقق افزایش سهم بخش تعاونی

۷- استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای تبدیل شرکت‌هایی که دولت و یا شرکت‌های دولتی در آنها مشارکت دارند به شرکت‌های

بخش تعاونی

۸- تعیین سهم سالانه بخش تعاونی از انواع تسهیلات اعطایی بانکها و مؤسسات مالی اعتباری و صندوق توسعه ملی

۹- فراهم کردن تسهیلات لازم برای تربیت نیروی انسانی مورد نیاز بخش تعاونی در همه سطوح آموزشی از جمله در

رشته‌های تعاون و مدیریت تعاون

تبصره ۱- منابع منظور شده در قوانین بودجه سالانه کل کشور در حمایت از بخش تعاونی قابل تودیع نزد بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون به عنوان عامل بوده و پس از پرداخت به هر یک از آنها، به هزینه قطعی منظور می‌گردد.

تبصره ۲- پنجاه درصد (۵۰٪) از سرجمع کمک‌های فنی و اعتباری و وجوه اداره شده و کمک‌های بلاعوض که در قوانین بودجه سالانه کل کشور برای بخش‌های غیردولتی در بخش سرمایه‌گذاری و اشتغال منظور می‌شود، باید جهت حمایت از بخش تعاونی با نظر وزارت به بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون اختصاص یابد.

تبصره ۳- مصرف تا پنج درصد (۵٪) از بودجه دستگاه‌های اجرایی که در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی می‌شود، برای حمایت از تعاونی‌های توزیعی کارکنان دولت مجاز خواهد بود.

تبصره ۴- اختصاص منابع به عنوان کمک به افزایش سرمایه یا به عنوان عاملیت به اتحادیه‌های تعاونی اعتباری و تعاونی‌های اعتبار قرض‌الحسنه از منابع صندوق توسعه ملی و وجوه اداره شده با رعایت موضوع بند (ط) ماده (۸۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مجاز است.

تبصره ۵- انجام هر فعالیت اقتصادی در قالب تعاونی متعارف با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مجاز خواهد بود و تعاونی بودن، مانع از صدور مجوز نخواهد بود.

تبصره ۶- در اجرای بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تحقق‌یافته از محل موضوع ردیف (۲) ماده (۲۹) قانون مذکور، همه ساله صد در صد (۱۰۰٪) تخصیص می‌یابد و مانده مصرف نشده آن در پایان هر سال مالی برای اهداف مندرج در بند های مذکور در سال بعدی قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۷۴- ماده (۲۸) قانون به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۷) به ذیل فصل دوازدهم منقل و به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود. همچنین تبصره ماده (۲۶) قانون به عنوان تبصره (۱) به ذیل این ماده الحاق و به شرح زیر اصلاح و ماده (۴) قانون به عنوان تبصره (۲) و تبصره ماده (۲۷) قانون به عنوان تبصره (۳) و دو تبصره (۴) و (۵) به شرح زیر به ماده مذکور الحاق می‌شوند:

ماده ۶۴ مکرر ۷- اشخاص حقوقی بخش تعاونی در برخورداری از کلیه حمایت‌های دولتی و عمومی از قبیل اعطای مشوقها، تخفیفات، ترجیحات، کمکهای بلاعوض، کمکهای فنی و اعتباری، وجوه اداره شده، تسهیلات اعتباری حساسیتی، واگذاری زمین دولتی، مشارکت و نیز در صدور مجوزها در راستای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی و نظایر آن در اولویت هستند. همچنین اشخاص حقوقی بخش تعاون در انجام معادلات دستگاههای اجرایی مذکور در شرایط مساوی اولویت دارند. چگونگی برخورداری از این اولویت طبق آیین‌نامه اجرایی این ماده خواهد بود.

تبصره ۱- اتحادیه‌های تعاونی، تعاونی‌های فراگیر ملی، تعاونی‌های تولیدی و تعاونی‌های یثارگران در کلیه اولویت‌ها و حمایت‌های مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی اولویت دارند.

تبصره ۴- میزان برخورداری از امتیازات و کمکهای دولتی و عمومی بخش تعاونی متناسب با تعداد اعضاء و میزان پای‌بندی آنها به اصول و ضوابط قانونی حاکم بر آن نوع تعاونی است که چگونگی آن در آیین‌نامه اجرایی پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۵- فعالیت‌های تولیدی انواع تعاونی‌ها و نیز اتحادیه‌های تعاونی با عضویت تعاونی‌های تولیدی از همان امتیازات تعاونی‌های تولیدی برخوردار است.

ماده ۷۵- مواد (۱۰۸)، (۱۴۳) و (۱۴۴) قانون شرکتهای تعاونی به ترتیب به عنوان مواد (۶۴) مکرر (۸)، (۹) و (۱۰) الحاق و عبارت «شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح می‌شود.

ماده ۷۶- ماده (۱۱۲) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۱۱) به ذیل این فصل الحاق و به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱۱- مزایایی که برای اشخاص حقیقی و حقوقی غیرتعاونی وجود دارد؛ شامل اشخاص حقوقی بخش تعاونی که به همان فعالیت‌ها اشتغال داشته باشند نیز خواهد بود. اشخاص حقوقی بخش تعاونی علاوه بر تخفیف‌ها و معافیت‌های قانونی، حسب مورد مشمول معافیت‌های زیر نیز خواهند بود:

۱- تعاونی‌های فراگیر منی تا ده سال از پرداخت هرگونه عوارض و حق‌الثبت و هزینه‌ها و وجوهی که طبق قوانین، سایر شرکتها متعهد به پرداخت آن هستند معاف می‌باشند.

۲- نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام اشخاص حقوقی بخش تعاونی، مشمول هیچ‌گونه مالیاتی نمی‌شود.

تبصره تهیه و یا اصلاح قوانین و مقررات در موادی که مرتبط و یا مؤثر بر بخش تعاونی باشد، لزوماً با مشارکت وزارت قابل پیشنهاد به مراجع مربوط است.

ماده ۷۷- مواد (۶۴) مکرر (۱۲) الی (۱۸) به شرح زیر به ذیل «فصل دوازدهم - حمایت از بخش تعاونی» الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۱۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است تأمین و توزیع کالاهای اساسی و اجناس ضروری مورد نیاز کشور را حتی المقدور از طریق بخش تعاونی راهبری کند.

تبصره ۱- کدیه مؤسسات و شرکتهای دولتی که کالا تولید می‌نمایند باید در اجرایی این ماده با وزارت مذکور همکاری نمایند.

تبصره ۲- فهرست کالاها، اجناس و لوازم موضوع این ماده حداکثر ظرف سه‌ماه توسط وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- بانکهای دولتی و غیردولتی مکلفند از محل منابع قرض‌الحسنه به ازای هر یک از اعضای تعاونی‌های مصرف کارکنان دولت و کارگران تا سقفهای مصوب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه، با معرفی وزارت، تسهیلات به اتحادیه‌های مرکزی تعاونی‌های کارکنان دولت و کارگران ایران اعطاء نمایند. مدت بازپرداخت تسهیلات مزبور حداکثر پنج‌سال خواهد بود و اخذ تسهیلات جدید متوط به بازپرداخت وام قبلی است.

ماده ۶۴ مکرر ۱۳- وزارت راه و شهرسازی مکلف است زمین و تسهیلات مورد نیاز تعاونی‌های مسکن کارکنان دولت را که خرد، همسر و افراد تحت تکفل آنان فاقد زمین یا خانه هستند و «فرم ج» آنها در سامانه رایانه‌ای وزارت راه و شهرسازی قمرز نبوده است تأمین و با اولویت تحویل نماید.

تبصره - بانکهای کشور مکلفند با دریافت حداقل کارمزد و سود، تسهیلات بانکی مورد نیاز برای احداث، تکمیل یا تعمیر واحدهای مسکونی تعاونی‌های مسکن کارکنان دولت و اعضای آنها را که فاقد مسکن باشند با حق تقدم تأمین و پرداخت نمایند.

ماده ۶۴ مکرر ۱۴ - آن دسته از تعاونی‌های مسکن که مخصوص اعضای فاقد مسکن ملکی یا زمین ملکی با کاربری مسکونی و کسائی است که قبلاً به این منظور از زمین دولتی استفاده نکرده و «فرم ج» آنها در سامانه رایانه‌ای وزارت راه و شهرسازی فرمز نبوده است، از امتیازات زیر نیز برخوردار خواهند بود:

۱ - برخورداری از تسهیلات ویژه خرید یا اجاره یا بهره‌برداری از اراضی دولتی

۲ - تسهیلات بانکی ویژه تعاونی‌های مسکن حمایتی که شامل خط اعتباری و یارانه ویژه‌ای برای کاهش سود و کارمزد باشد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد وزارت و وزارت راه و شهرسازی تهیه و به تصویب وزیرای آنها می‌رسد.

ماده ۶۴ مکرر ۱۵ - در اجرای ردیف (۶) بند (ب) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی مکلفند به ترتیب مقرر در آیین‌نامه اجرایی این ماده، درصدی از معاملات خود را صرفاً با اشخاص حقوقی بخش تعاونی انجام دهند؛ بدین منظور ترک تشریفات مناقصه و مزایده و نیز برگزاری مناقصه‌ها و مزایده‌های معاملات موضوع این ماده، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، صرفاً بین اشخاص حقوقی مذکور مجاز است.

ماده ۶۴ مکرر ۱۶ - وزارت موظف است سالانه براساس گزارشهای مالی حسابرسی شده و مصوب در مجامع عمومی عادی اشخاص حقوقی بخش تعاونی، آنها را در شاخصهای مرتبط با معیارهای تعاونی‌ها و اهداف بخش تعاونی که در دستورالعمل اجرایی مصوب وزیر تعیین می‌شود؛ رتبه‌بندی و حداقل یک درصد (۱٪) از هر نوع تعاونی را به‌عنوان تعاونی‌های برتر تعیین و معرفی نماید.

تبصره - تعاونی‌های برتر نسبت به سایر تعاونی‌ها از مزایای بیشتری برخوردار می‌گردند؛ از قبیل اولویت در برخورداری از تسهیلات بانکی و تسهیلات ضمانت سرمایه‌گذاری برای تعاونی و مدیران و کارکنان آن، دریافت پاداش اضافی با تصویب مجمع عمومی، دریافت لوح تقدیر از مقامات ارشد کشور و وزارت، لغو محدودیت عدم امکان انتخاب مجدد مدیران برای یک دوره دیگر و سایر مواردی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون در حدود اختیارات دولت پیش‌بینی می‌شود.

ماده ۶۴ مکرر ۱۷ - در کلیه اقدامات و برنامه‌هایی که دستگاههای اجرایی در مورد عمران روستایی و برنامه‌های آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و خرید فرآورده‌های کشاورزی و امثال آن اجراء می‌نمایند؛ انجام آن اقدامات و برنامه‌ها در حوزه عمل تعاونی‌های تولیدی کار یا تعاونی‌های تولید دسته‌جمعی با موضوع فعالیت کشاورزی اولویت خواهد داشت؛ همچنین در مناطقی که تعاونی‌های مذکور تشکیل می‌شود وزارت جهاد کشاورزی می‌تواند حق استفاده از اراضی ملی، دولتی و موات را بر اجرای طرحهای مصوب در اختیار آنها بگذارد و یا به زارعانی که سهام کمتری را در اختیار دارند طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون اختصاص دهد.

ماده ۶۴ مکرر ۱۸ - در مناطق روستایی کشور که به‌علت حوادثی از قبیل زلزله، سیل، انهدام یا نقصان آب، وزارت و وزارت جهاد کشاورزی به منظور کمک به کشاورزان و عمران منطقه و بهبود امر زراعت، تشکیل تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته‌جمعی را لازم بدانند، حوزه عمل تعاونی را در محل و ماحلی که مناسب بدانند تعیین و عنداللزوم تملک کرده و بلافاصله اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری موجود در آن محدوده را در تصرف و اختیار تعاونی قرار خواهند داد. بهای اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری که در اختیار تعاونی قرار خواهد گرفت با رعایت تبصره ذیل همین ماده پرداخت می‌گردد. وزارتخانه‌های مذکور سهامداران تعاونی را از کشاورزانی که ممر معاش آنها منحصراً از طریق کشاورزی است و در منطقه روستایی سکونت داشته‌اند انتخاب و محل سکونت جدید و میزان سهام هر یک را متناسب با تعداد افراد خانوار و زراعت قبلی آنان معین می‌نمایند. در صورتی که بنا به اطلاعات دریافتی از مراجع محلی فوت اشخاص مذکور رسماً اعلام گردد، سهام به صورت کلی به نام ورثه صادر و تودیع خواهد شد و پس از صدور گواهی حصر وراثت، ورثه حق استفاده از منافع سهام را خواهند داشت. وزارتخانه‌های مذکور می‌توانند از مقررات فوق در مورد زارعینی که اراضی زراعتی آنان در مخازن سدهای دولتی قرار بگیرد استفاده نمایند.

تبصره ۱ - اراضی و مستحدثات و اعیانی و ماشین‌آلات کشاورزی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری واقع در حوزه عمل شرکتهای تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته‌جمعی در صورتی که در تاریخ تشکیل شرکت در مالکیت یا اجاره سهامداران نباشد با تصمیم وزارت جهاد کشاورزی به شرکتهای مذکور یا سهامداران دارای سهم

کمتر و گذار می‌گردد. ترتیب ارزیابی این قبیل اراضی و مستحقات و اعیانی و ماشین آلات و قنات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری و نحوه پرداخت بهای آنها نقداً بر اساس بند (۳) ماده (۵۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۰ و ضوابطی خواهد بود که در آیین‌نامه اجرائی مصوب هیأت وزیران پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۲- در اجرای این قانون، ادارات ثبت و دفاتر اسناد رسمی نسبت به تنظیم اسناد و مأمورین انتظامی در جهت تصرف یا خنوع یا از محدوده مورد عمل شرکتهای تعاونی کشاورزی در قالب تعاونی تولیدی کار یا تولید دسته جمعی مکلفند دستور وزارت جهاد کشاورزی را بلافاصله پس از اعلام به مورد اجراء گذارند.

ماده ۷۸- مواد (۶۴) مکرر (۲۰) الفی (۲۳) ذیل «فصل سیزدهم - نظارت بر بخش تعاونی» الحاق می‌شوند:

فصل سیزدهم - نظارت بر بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۲۰- به منظور ایفای نقش حاکمیتی دولت در نظارت بر حسن اجرای این قانون و سایر قوانینی که در این قانون به آنها ارجاع شده و یا مرتبط با موضوعات این قانون باشند؛ نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی برعهده وزارت خواهد بود.

تبصره ۱- نحوه نظارت و رسیدگی به تخلفات تعاونی‌های سهامی عام که مشمول قانون بازار و اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران می‌شوند با رعایت مقررات قانونی، وفق آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- نظارت وزارت نافی اختیارات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص تعاونی‌های اعتباری و بانکها و مؤسسات اعتباری در قالب شرکتهای تعاونی سهامی عام نیست.

تبصره ۳- چگونگی صدور مجوز و نحوه نظارت بر فعالیت فروشگاههای بزرگ، چندمنظوره یا زنجیره‌ای و فروشگاههای مجازی بخش تعاونی به موجب دستورالعمل اجرائی خواهد بود که توسط وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت مشترکاً تهیه و به تصویب وزرای آنها خواهد رسید.

ماده ۶۴ مکرر ۲۱- اختیارات نظارتی وزارت که نسبت به اشخاص حقوقی بخش تعاونی اعمال می‌شود عبارت است از:

۱- نظارت بر مراحل تأسیس، ثبت، تغییر مواد اساسنامه، انتشار اوراق مشارکت، ادغام، تجزیه، تبدیل و انحلال از طریق صدور مجوز

۲- تطبیق با قوانین و مقررات مربوط در خصوص تصمیمات مجامع عمومی، مدارک مربوط به صلاحیت هر یک از اعضای هیأت‌مدیره، مدیرعامل، بازرسان و مدیران تصفیه و تصمیمات و مدارکی که باید در مرجع ثبت شرکتهای ثبت برسد.

۳- تدوین منظور تعاونی‌های متعارف سطح اول و نیز شرکتهای تعاونی سهامی خاص که تابعه و یا وابسته به تعاونی‌ها نباشند، موظفند همزمان با ارسال مدارک مذکور به مرجع ثبت یک نسخه نیز به وزارت ارسال نمایند. وزارت ظرف دو ماه از تاریخ دریافت مدارک و در صورت عدم دریافت مدارک ظرف دو ماه از تاریخ انتشار در روزنامه رسمی مدارک مربوط را بررسی و در صورت ملاحظه عدم انطباق با مقررات مربوط مراتب را به تعاونی مربوط و روزنامه رسمی اعلام خواهد کرد و تصمیمات

متخذه را گذشت یک هفته از اعلام کتبی وزارت فاقد اعتبار خواهد بود. پس از انقضای مدت دو ماه ابطال تصمیمات مغایر قوانین و مقررات مربوط، توسط شورای صیانت یا مرجع قضائی امکان‌پذیر خواهد بود. سایر اشخاص حقوقی بخش تعاونی موظفند قبل از ارسال مدارک مذکور به مرجع ثبت، آنها را برای دریافت تأییدنامه به وزارت یا مرجع تعیین شده از سوی آن ارسال کنند.

۳- اعزام ناظر جهت حضور در جلسات مجامع عمومی، اخذ گزارش عملکرد و صورتهای مالی، انجام بازرسی و حسابرسی جهت بررسی عملکرد در صورت لزوم و صرفاً در آن دسته از اشخاص حقوقی بخش تعاونی که به دلیل خاصی به تشخیص وزیر ضروری باشد وزیر می‌تواند طی آیین‌نامه‌ای چهارچوب ضوابط و یا فهرست اشخاص حقوقی مشمول تمام یا قسمتی از اختیارات این بند را ابلاغ کند. گزارش عملکرد و صورتهای مالی باید وفق مقررات قانونی و استانداردهای حسابداری تهیه و بر اساس چهارچوب اعلامی وزارت گزارش دهی شود.

تبصره ۱- وزارت به منظور نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی می‌تواند طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب وزیر خواهد رسید اجازه حسابرسی و نظارت بر اشخاص حقوقی بخش تعاونی عضو اتحادیه نظارت و توسعه مدیریت را برای دوره‌های معین با قابلیت تمدید برای ادوار بعدی به اتحادیه مذکور بدهد.

تبصره ۲- در صورتی که به تشخیص وزارت، در اقدام اتحادیه‌های تعاونی نظارت و توسعه مدیریت تخلفی ملاحظه شود، وزارت می‌تواند تأییدنامه یا مجوز صادره را ابطال کند. وزارت می‌تواند از مرجع ثبت و روزنامه رسمی در صورت لزوم

بخواهد از ثبت موارد اعلامی خودداری و در صورتی که از تاریخ انتشار آگهی ثبت آن بیش از دو ماه نگذشته باشد ابطال آن را اعلام کند و مرجع ثبت مکلف به اقدام طبق نظر وزارت خواهد بود.

تبصره ۳ - در صورت عدم همکاری مسئولین نظارت با مأمورین اعزامی وزارت، شخص حقیقی مشمول نظارت و نیز هیأت مدیره و مدیرعامل شخص حقوقی مشمول نظارت مطابق ماده (۶۰۷) قانون مجازات اسلامی تحت عنوان ترمذ نسبت به مأمورین دولت حسب درخواست وزارت مورد تعقیب قرار گرفته و مجازات خواهند شد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۲ - وزارت در صورت احراز ارتکاب تخلف هر شخص حقوقی بخش تعاونی از قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی طبق آیین نامه اجرایی این قانون مجاز به اقدامات زیر است:

۱- اعلام تخلف، صدور اخطاریه و دستور رفع عملیات خلاف مقررات

۲- درخواست برگزاری مجمع عمومی و یا دعوت برگزاری مجمع عمومی با رعایت تبصره (۱) ماده (۳۳) مکرر (۱)

۳- تعلیق یا عدم صدور مجوز و یا تأییدنامه

۴- طرح شکایت و درخواست صدور حکم و مجازات، نزد شورای صیانت، محاکم صالحه و سایر مراجع قانونی در هر موضوع مورد نظارت و یا در هر موضوعی که ذی نفعان اشخاص حقوقی بخش تعاونی حق شکایت داشته باشند.

۵- تعلیق حمایت‌ها و امتیازات دولتی و عمومی تا تعیین تکلیف در شورای صیانت و یا دادگاه صالح

تبصره - دستگاههای اجرایی در خصوص تعلیق یا لغو یا برقراری مجدد امتیازات خاص اشخاص حقوقی بخش تعاونی مکلف به تبعیت از نظر وزارت خواهند بود.

ماده ۶۴ مکرر ۲۳ - محل دایر شده تحت هر یک از عناوین اشخاص حقوقی بخش تعاونی و یا هر محلی که فعالیت تحت آن عنوان در آن صورت پذیرد و فاقد مدارک ثبت رسمی یا مجوز تأسیس باشد و نیز واحد شخص حقوقی بخش تعاونی در صورت انجام فعالیت یا انجام اقداماتی، غیر از آنچه در مجوز تأسیس و اساسنامه قانونی آن قید گردیده است؛ پس از گذراندن مراحل مندرج در آیین نامه اجرایی این قانون حسب درخواست وزارت به وسیله نیروی انتظامی تعطیل می گردد.

تبصره ۱- قبل از پلمب محل دایر شده، مهلت مناسب که حداکثر دو هفته خواهد بود به متخلف داده می شود تا کالاهای موجود در محل را تخلیه کند.

تبصره ۲- کسانی که پلمب یا لاک و مهر محلهای تعطیل شده در اجرای این قانون را بشکنند و محلهای مزبور را به نحوی از انحاء برای فعالیت در قالب تعاونی مورد استفاده مجدد قرار دهند، به مجازاتهای مقرر در قانون مجازات اسلامی در مورد فک پلمب و تصرف در اموال توقیف شده محکوم خواهند شد.

ماده ۷۹ - یک فصل با عنوان «فصل چهاردهم - رسیدگی به تخلفات و جرائم بخش تعاونی» مشتمل بر مواد (۶۴) مکرر (۲۴) الی (۴۴) و تبصره های آنها به شرح زیر الحاق و مواد (۶۴) مکرر (۲۴) الی (۳۱) ذیل عنوان «بخش اول - رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی» و مواد (۶۴) مکرر (۳۲) الی (۴۴) ذیل عنوان «بخش دوم - رسیدگی به جرائم بخش تعاونی» قرار می گیرند.

فصل چهاردهم - رسیدگی به تخلفات و جرائم بخش تعاونی

بخش اول - رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی

ماده ۶۴ مکرر ۲۴ - شکایات هر ذی نفع ناشی از تخلفات هر شخص حقوقی بخش تعاونی یا هر یک از مدیران آن، ابتدا در همان شخص حقوقی و در صورت عدم رسیدگی به هر دلیل یا تخلف در رسیدگی در مرحله بعد در اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت که تعاونی عضو آن است به صورت کدخدانمشی و در صورت عدم حل اختلاف، در اتاق تعاون به صورت داوری قابل رسیدگی است. در صورت عدم رسیدگی به هر دلیل یا تخلف در رسیدگی توسط اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت و یا اتاق تعاون ذی ربط یا به دلیل درخواست مجازات برای متخلف، شاکی می تواند از «شورای صیانت از ارزشهای تعاونی» که به اختصار «شورای صیانت» نامیده می شود تقاضای رسیدگی نماید.

ماده ۶۴ مکرر ۲۵ - شوراهای صیانت به صورت بدوی و تجدیدنظر به تخلفات حرفه ای اشخاص حقوقی بخش تعاونی رسیدگی می کنند. هر شورای صیانت متشکل از سه عضو است؛ شامل یک نفر قاضی به انتخاب و معرفی رئیس قوه قضائیه، دو صاحب نظر و متخصص در امور تعاون و امور مالی؛ یکی به انتخاب وزیر و دیگری به انتخاب هیأت مدیره اتاق تعاون مرکزی رئیس قوه قضائیه، وزیر و هیأت مدیره اتاق تعاون مرکزی، همزمان با اعضای اصلی، یک نفر علی البدل نیز انتخاب می کنند تا در غیاب عضو اصلی در جلسات شرکت نماید. مدت مأموریت اعضای اصلی و علی البدل دو سال است و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱- شوراها و صیانت هر استان و یا شهرستان، مرجع صالح برای رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی ثبت شده در آن استان یا شهرستان است. از زمان لازم الاجراء شدن این قانون، رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی، به استثنای مواردی که در قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران برای تعاونی‌های سهامی عام پذیرفته شده در آن پیش‌بینی شده است، به موجب احکام این قانون صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۲- تصمیمات شورای صیانت با رأی اکثریت اعضای صاحب رأی حاضر در جلسه معتبر خواهد بود به شرطی که رأی قاضی عضو، در آن موضوع مثبت باشد.

تبصره ۳- ریاست شوراها و صیانت، یا فرد معرفی شده از طرف وزیر خواهد بود و دبیرخانه و محل جلسات حسب مورد در حوزه ستادی و یا ادارات تابعه استانی یا شهرستانی و وزارت مستقر است.

تبصره ۴- تا زمانی که اتاق تعاون مرکزی وضع خود را با این قانون تطبیق نداده باشد، وزیر عضو مورد نظر را موقتاً معرفی خواهد کرد.

تبصره ۵- در مواردی که اتاق تعاون مرکزی متشکی باشد، به جای عضو منتخب هیأت‌مدیره اتاق تعاون مذکور، عضو علی‌البدل منتخب وزیر در جلسات شرکت خواهد کرد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۶- تخلفات قابل رسیدگی شامل هرگونه تخلف از احکام این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوط، اسنامه یا مصوبات مجامع عمومی یا مصوبات هیأت‌مدیره از جمله موارد زیر می‌باشد:

- ۱- پذیرش عضو یا سهامدار یا اخراج عضو بدون رعایت مقررات قانونی و اسنامه مورد عمل
- ۲- پذیرش سهامی ارکان شخص حقوقی بخش تعاونی و یا انتخاب آنها بدون رعایت مقررات موضوعه
- ۳- رفتار تبعیض‌آمیز بین اعضاء
- ۴- ارائه گزارش خلاف واقع به مجمع عمومی یا تأیید آن و یا هرگونه اطلاع‌رسانی خلاف واقع به اعضاء و سهامداران
- ۵- انجام هر اقدامی مغایر قانون و اسنامه که موجب وارد شدن خسارت به شخص حقوقی بخش تعاونی یا هر یک از اعضاء یا سهامداران آن شود.

۶- عدم برگزاری به موقع مجامع عمومی، سیری شدن از موعد مقرر برای تشکیل مجمع عمومی و یا انتخاب هیأت‌مدیره یا بازرسان و یا عدم تنظیم و تسلیم گزارش‌های مالی به مجامع و سایر مراجع قانونی در موعد مقرر

۷- خودداری از انعکاس مواردی که باید به ثبت برسد یا ارائه مطالب خلاف واقع برای ثبت

۸- مبادرت به انتشار اوراق مشارکت قبل از اخذ مجوزهای لازم قانونی و یا بدون رعایت مقررات موضوعه

۹- مبادرت هر شخصی حقوقی بخش تعاونی که بدون اخذ مجوز مربوط تصمیماتی را به ثبت برساند یا به اجراء درآورد.

۱۰- ممانعت عمدی از حضور عضو و یا سهامدار در فرآیند برگزاری مجامع شخص حقوقی بخش تعاونی

۱۱- حضور غیرقانونی در جلسات مجامع عمومی به عنوان عضو و یا سهامدار یا نماینده آنها و هر نوع اقدام در جهت تسبیل این امر

۱۲- انجام یا ترک هرگونه اقدامی که منجر به عدم برگزاری به موقع مجمع عمومی یا ابطال تصمیمات آن گردد؛ از قبیل عدم رعایت تشریفات و فرآیند برگزاری مجامع عمومی و یا اعمال رأی غیرقانونی در جلسات مذکور و یا فراهم نمودن زمینه برای تحقق این امور

۱۳- تقسیم منافع شخص حقوقی بخش تعاونی با استناد به صورتهای مالی غیرواقعی

۱۴- استنکاف از انجام وظایف توسط هیأت‌مدیره یا بازرسان جدیدالانتخاب، به نحوی که شخص حقوقی بخش تعاونی را با بحران مواجه کند.

۱۵- استنکاف هیأت‌مدیره، بازرسان، مدیر عامل و سایر عوامل اجرایی شخص حقوقی بخش تعاونی از ارائه اسناد و مدارک و اطلاعات خواسته شده توسط اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت مربوط یا وزارت و یا در اجرای دستورالعمل آن و یا ممانعت از اجرای مأموریت آنها و یا عدم همکاری با مأمورین اعزامی در فرآیند نظارت و بازرسی و حسابرسی

۱۶- سوء استفاده هر شخص عالماً و عامداً از هرگونه اطلاعات، اسناد، مدارک یا گزارشهای خلاف واقع مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی

۱۷- انجام هر فعل یا ترک فعل از طرف اعضای هیأت‌مدیره و یا مدیرعامل یا بازرسان سابق مغایر با منافع مادی یا معنوی تعاونی و یا عدم انجام تحویل و تحول قانونی شخص حقوقی بخش تعاونی و عدم تحویل اموال، اسناد، مهر و یا هرگونه اموال منقول و غیرمنقول متعلق به تعاونی به انتخاب‌شدگان بعدی

۱۸- هر اقدامی یا قصوری که به حقوق اعضاء و یا سهامداران لطمه وارد کند.

- ۱۹- از دست دادن نصاب تعداد اعضاء، میزان سرمایه، حداقل و حداکثر میزان سهم و یا هرگونه نقص یا کوتاهی در انجام وظایف قانونی، اساسنامه‌ای یا قراردادی
- ۲۰- نمره از اجرای آرای قطعی و قابل اجرای هیأت‌های داوری
- ماده ۶۴ مکرر ۲۷- شورای صیانت به ترتیب مقرر در آیین‌نامه اجرائی، متناسب با میزان تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی از اختیارات زیر برخوردار است:
- ۱- ابطال تصمیمات و اقدامات خلاف قوانین و مقررات هر چند ثبت شده باشند.
 - ۲- ابطال هرگونه تصمیم در خصوص تأسیس، ادغام، تبدیل، تجزیه، انحلال و تغییر مواد اساسنامه که برخلاف قوانین و مقررات انجام و ثبت شده یا نشده باشد.
 - ۳- صدور حکم مبنی بر عدم فعالیت در یک زمینه یا منطقه خاص که برخلاف قوانین و مقررات در شرف انجام باشد.
 - ۴- دستور به اصلاح اساسنامه و صورتجلسات مجامع عمومی یا هیأت‌مدیره برای رفع تخلف
 - ۵- سلب تمام یا بخشی از حق الزحمه، پاداش، سود سهام و سایر دریافت‌های متخلفان که به ناحق دریافت شده یا بشود و دستور استرداد آنچه به ناحق دریافت شده باشد.
 - ۶- سلب تمام یا بخشی از مزایای عمومی و دولتی دریافت شده توسط شخص حقوقی بخش تعاونی در دوره تخلف و دستور استرداد آنچه به ناحق استفاده شده باشد.
 - ۷- عزل هر یک یا تمام اعضاء هیأت‌مدیره، مدیر عامل، دبیر یا دبیرکل و بازرسان متخلف در تعاونی‌های توزیع و اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون
 - ۸- تعطیل فعالیت حداکثر تا یک سال
 - ۹- تعیین جریمه نقدی از ده میلیون ریال تا یک میلیارد ریال
 - ۱۰- انحلال
- ۱۱- صدور حکم به محرومیت از عضویت در هیأت‌مدیره، مدیر عاملی، دبیری یا دبیر کل، بازرس قانونی و حسابرس در بخش تعاونی تا سه دوره یا تا ده سال
- ۱۲- تلفیقی از دو یا چند مورد از موارد فوق
- تبصره ۱- مبادرت مؤسسه تعاونی به انتفاع تجاری ممنوع و در صورت اقدام، به مجازات نقدی از پنجاه درصد (۵۰٪) الی هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش معامله نیز محکوم خواهد شد.
- تبصره ۲- آرای صادره مربوط به بندهای (۱) تا (۷)، تعطیلی تا سه ماه و جرائم نقدی تا سی میلیون ریال، قطعی و لازم‌الاجراء و سایر آراء ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به ذی‌نفع قابل تجدیدنظر است. این مدت برای اشخاص مقیم خارج دو ماه خواهد بود. در صورت عدم تجدیدنظرخواهی در مدت یاد شده و همچنین در صورت تأیید تصمیمات شورای بدوی در شورای تجدیدنظر، این تصمیمات قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.
- تبصره ۳- شورای صیانت تجدیدنظر می‌تواند تصمیمات شورای بدوی را نقض یا عیناً تأیید یا حسب مورد آن را تعدیل یا اصلاح کند یا مستقلاً تصمیم دیگری بگیرد و تصمیمات آن قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.
- تبصره ۴- شورای صیانت می‌تواند طرفین دعوا را برای ادای توضیحات دعوت نماید و همچنین طرفین و یا وکیل آنها بنا به تشخیص خود می‌توانند حضور داشته و یا با ارائه لایحه دفاعیه نسبت به ادای توضیحات در جلسه رسیدگی به پرونده مطروحه اقدام نمایند؛ در غیر این صورت با توجه به مدارک و مستندات مضبوط در پرونده، تصمیم مقتضی خواهد گرفت.
- تبصره ۵- شورای صیانت می‌تواند، امور تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و اشخاص حقیقی و حقوقی متخصص که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت شده‌اند، ارجاع کند.
- تبصره ۶- در صورتی که شوراهای صیانت، در حین رسیدگی احراز نمایند که فعل ارتكابی و یا ترک فعلی از مصادیق جرائم عمومی می‌باشد، موظفند مراتب را برای پیگیری به مراجع قضائی نیز منعکس کنند. در هر حال ارسال پرونده به مراجع قضائی مانع از رسیدگی به تخلفات مربوط توسط شورای صیانت نخواهد بود.
- تبصره ۷- پنجاه درصد (۵۰٪) از عواید ناشی از جرائم مذکور در این ماده، بعد از واریز به خزانه دولت، در قالب بودجه‌های سنواری در اختیار وزارت قرار خواهد گرفت تا صرف هزینه‌های شوراهای صیانت و سایر امور مربوط به نظارت و رسیدگی به تخلفات بخش تعاونی شود.
- ماده ۶۴ مکرر ۲۸- دبیرخانه هر شورای صیانت موظف است اجرای آرای شورا را حسب مورد از مراجع ذیصلاح و مدیران و بازرسان اشخاص حقوقی بخش تعاونی پیگیری نماید و نتیجه را به شورای صیانت اطلاع دهد. دواير اجرای احکام

مدنی دادگستری، ضابطان دادگستری، دستگاههای اجرایی و واحدهای تابعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانکها مکلف به همکاری در اجرای اختیارات وزارت در این قانون و آرای شوراهای صیانت می‌باشند.

تبصره ۱- در مواردی که اجرای رأی مستلزم اقداماتی از سوی شخص حقوقی باشد، هیأت‌مدیره مسؤول انجام آن خواهد بود.

تبصره ۲- استتکاف از پرداخت جرائم قطعی مورد حکم شورای صیانت به عهده محکوم‌الیه است و چنانچه محکوم‌الیه شخص حقوقی بخش تعاونی باشد و از پرداخت آن استتکاف نماید، بعد از اخطار کتبی پانزده روزه دبیرخانه شورای صیانت، محل فعالیت‌های شخص حقوقی مورد رأی به درخواست دبیرخانه، توسط نیروی انتظامی تا زمان پرداخت پلمب خواهد شد.

ماده ۶۴ مکرر ۲۹- اعضای هیأت‌مدیره، مدیر عامل، حسابرس و بازرس قانونی هر شخص حقوقی بخش تعاونی و ارزشیابان، مسؤول جبران خسارات وارده به سهامداران، اعضاء، اشخاص ثالث یا شخص حقوقی بخش تعاونی هستند که در اثر قصور، تقصیر یا تخلف از موازین قانونی و مقررات حاکم بر آن یا به دلیل ارائه اطلاعات ناقص و خلاف واقع که ناشی از فعل یا ترک فعل آنها باشد متضرر گردیده‌اند. خسارت‌دیدگان می‌توانند حداکثر ظرف یک سال پس از تاریخ کشف تخلف به شورای صیانت شکایت کنند؛ مشروط بر این که بیش از سه سال از تخلف نگذشته باشد و فقط اشخاصی که قبل از کشف و اعلام تخلف ذی‌نفع باشند، می‌توانند مطالبه خسارت نمایند. چنانچه تخلفات مذکور حسب قانون جرم محسوب شود، مرتکب مشمول مجازات‌های مربوط نیز خواهد بود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۰- اشخاص حقیقی و حقوقی خسارت دیده از تخلفات حرفه‌ای اشخاص حقوقی بخش تعاونی، می‌توانند حداکثر ظرف یکسال از زمان قطعیت تصمیمات شورای صیانت به منظور جبران خسارت به دادگاه صلاحیتدار دادخواست بدهند. دادگاه ضمن رعایت مقررات این قانون در صورتی به دادخواست رسیدگی می‌کند که خواهان رونویس رأی قطعی شورای صیانت را به دادخواست مذکور پیوست کرده باشد.

تبصره- در مواردی که تصمیمات شورا جنبه عمومی داشته باشد پس از قطعیت از طریق حراند کثیرالانتشار منتشر می‌شود و اشخاص ثالث ذی‌نفع می‌توانند با اخذ گواهی از شورای صیانت مبنی بر شمول تصمیم مذکور بر آنها، دادخواست خود را به دادگاه صلاحیتدار بدهند. صدور حکم به جبران خسارت، منوط به ارائه گواهی مذکور است و دادگاه در صورت درخواست خواهان مبنی بر تقاضای صدور گواهی یا صدور قرار، تا اعلام پاسخ شورا از رسیدگی خودداری می‌نماید. رسیدگی به درخواست‌های موضوع این تبصره در دادگاهها خارج از نوبت خواهد بود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۱- احکام موضوع مواد (۵۵)، (۵۶)، (۶۰) و (۶۳) و تبصره آن و مواد (۷۸) تا (۸۴) و تبصره‌های آنها در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی در خصوص شورای رقابت، برای شورای صیانت موضوع این قانون نیز برقرار است. آیین‌نامه اجرایی نحوه رسیدگی به تخلفات اشخاص حقوقی بخش تعاونی توسط شورای صیانت، از جمله مصادیق سایر تخلفات که در این قانون نامی از آنها برده نشده است و نیز میزان مجازات‌ها و جرائم متناسب، نحوه بازرسی، تحقیق، ثبت استعلامات، وصول شکایات و سایر موارد، به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت دادگستری حداکثر ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۸۰- ماده (۱۲۶) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۲) الحاق و در آن، عبارت «در این قانون» به واژه «قانونی» و نیز واژه «شرکت» به عبارت «شخص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح می‌شود.

ماده ۸۱- ماده (۱۲۷) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۳) الحاق و در آن، واژه «هزار» به واژه «میلیون» اصلاح و در تبصره به شرح زیر به آن الحاق می‌شود.

تبصره ۱- مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی که به منظور پنهان داشتن وضعیت واقعی، صورتهای مالی غیرواقعی به مجمع عمومی ارائه یا منتشر کرده باشند، به حبس تعزیری از شش ماه تا هجده ماه محکوم خواهند شد.

تبصره ۲- هرگاه بازرس هر شخص حقوقی بخش تعاونی در گزارش‌های خود راجع به اوضاع آن، به مجمع عمومی گواهی خلاف واقع بدهد یا اینگونه اطلاعات را تصدیق کند به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد. این مجازات قابل تبدیل به جزای نقدی نمی‌باشد.

ماده ۸۲- ماده (۱۲۹) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۴) الحاق و در آن، عبارت «شرکت یا اتحادیه» به عبارت «شخص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح می‌شود.

ماده ۸۳- ماده (۱۳۰) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۵) الحاق و در آن، واژه «شرکت» به عبارت «شخص حقوقی بخش تعاونی» و عبارت «شرکتهای تعاونی» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» و نیز واژه «هزار» به واژه «میلیون» اصلاح می‌شود.

ماده ۸۴- ماده (۶۴) مکرر (۳۶) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۳۶- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می‌شود:

۱- هر یک از مدیران که اموال، دارایی‌ها و امکانات شخص حقوقی بخش تعاونی را با سوء استفاده از اختیارات خود، بر خلاف منافع آن برای مقاصد شخصی یا برای شرکت یا مؤسسه دیگری که خود به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن ذی‌نفع می‌باشد و یا با تبانی با هر شخص دیگری مورد استفاده قرار دهد؛ علاوه بر بازپرداخت منافع حاصله و جبران خسارت وارده، به حبس تعزیری از سه ماه و یک روز تا سه سال و نیز به محرومیت از تصدی مدیریت هر شخص حقوقی بخش تعاونی و غیرتعاونی به مدت سه برابر حبس محکوم خواهد شد.

۲- مدیران اشخاص حقوقی بخش تعاونی که بدون رعایت تشریفات و ترتیبات مقرر مبادرت به تقسیم سود و مازاد برگشتی کنند؛ علاوه بر جبران خسارت، به جزای نقدی ده میلیون ریال تا صد میلیون ریال و محرومیت یک تا سه سال از مدیریت اشخاص حقوقی بخش تعاونی و غیرتعاونی محکوم می‌شوند و در صورتی که سود توزیع شده بین سهامداران «موهوم» باشد مدیران مزبور به حبس تعزیری از یک سال تا سه سال نیز محکوم می‌شوند.

ماده ۸۵- ماده (۱۲۸) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۳۷) الحاق و در آن، عبارت «شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» و عبارت «شرکت یا اتحادیه» به عبارت «شخص حقوقی بخش تعاونی» و عبارت «در ماده (۲۴۱) قانون مجازات عمومی» به عبارت «ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی» اصلاح و تبصره ماده نیز به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - رسیدگی به اتهام هر یک از کارکنان دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و مواد (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی کشور که بر حسب وظیفه سمت نظارت یا ارشاد اشخاص حقوقی بخش تعاونی را دارند تابع قوانین و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۸۶- ماده (۶۴) مکرر (۳۸) به شرح زیر الحاق می‌شود.

ماده ۶۴ مکرر ۳۸- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می‌شود:

۱- شخصی که اوراق بهادار و یا وجوه شخص حقوقی بخش تعاونی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده، برخلاف مقررات و به نفع خود یا دیگران مورد استفاده قرار دهد به مجازاتهای مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

۲- اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به وزارت و یا اتحادیه تعاونی نظارت و توسعه مدیریت و یا مرجع ثبت شرکتهای ارائه نمایند یا تصدیق کنند و یا اطلاعات، اسناد و یا مدارک جعلی را در تهیه گزارش‌های موضوع این قانون مورد استفاده قرار دهند، علاوه بر جبران خسارت وارده حسب مورد به مجازاتهای مقرر در قانون مجازات اسلامی نیز محکوم خواهند شد.

۳- در معاملات سهام تعاونی‌های متعارف هر کس اسرار اشخاصی را که بر حسب وظیفه از آنها مطلع شده یا در اختیار وی قرار دارد، بدون مجوز افشاء نماید به مجازاتهای مقرر در ماده (۶۴۸) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد.

۴- عدم اجرای آرای قطعی شورایی صیانت توسط اعضای هیأت‌مدیره و نیز اشخاصی که به موجب آرای مذکور محکوم شده‌اند، مشمول مجازات موضوع ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی بوده و مستوجب عزل از سمت و نیز پرداخت جزای نقدی از ده میلیون ریال تا دویست میلیون ریال خواهند بود.

ماده ۸۷- ماده (۶۴) مکرر (۳۹) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۳۹- ارتکاب هر یک از اعمال زیر جرم محسوب و مرتکب حسب مورد به مجازات قانونی مربوط محکوم می‌شود:

۱- اگر کسی به رغم ممنوعیت‌های قانونی، عضویت در هیأت‌مدیره و یا مدیریت عاملی یا سمت بازرس شخص حقوقی بخش تعاونی را بپذیرد یا آن را استمرار دهد به محض کشف موضوع، از سمت مذکور منزل و تا پنج سال نمی‌تواند سمتهای مذکور را در اشخاص حقوقی بخش تعاونی به عهده بگیرد.

۲- چنانچه مدیر عامل یا عضو هیأت‌مدیره شخص حقوقی بخش تعاونی به رغم حکم شورای صیانت مبنی بر محرومیت از تصدی مدیریت یا عزل وی، آگاهانه چنین حکمی را نقض نماید؛ به تقاضای هر ذی‌نفع، مرجع قضائی صالح، مدیر متخلف را به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می‌نماید و این مجازات قابل تبدیل به مجازاتهای دیگر نخواهد بود.

۳- محرومان از حقوق اجتماعی موضوع این فصل از قانون، هرگاه به اموری بپردازند که به حکم شورای صیانت یا دادگاه از آن ممنوع شده‌اند، به محرومیت از حقوق اجتماعی تا دوبرابر مدت محرومیت پیشین و نیز جزای نقدی از دوست میلیون ریال تا پانصد میلیون ریال محکوم می‌شوند.

ماده ۸۸- ماده (۶۴) مکرر (۴۰) و مکرر (۴۱) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ساده ۶۴ مکرر ۴۰- مقررات اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی به هیچ عنوان نمی‌تواند حق سهامداران و یا اعضاء را در مورد طرح شکایت علیه مدیران محدود کند.

ماده ۶۴ مکرر ۴۱- شورای صیانت و دادگاه حسب مورد به شرکت و معاونت در تخلفات و جرائم موضوع این فصل رسیدگی می‌کند؛ هرچند متهم، شریک یا معاون یا مدیر شخص حقوقی نباشد. مجازات تشریک، همان مجازات متخلف یا مجرم اصلی است و معاون به حداقل مجازات مقرر محکوم خواهد شد.

ماده ۸۹- ماده (۱۳۱) قانون شرکتهای تعاونی و تبصره آن به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۴۲) و تبصره آن الحاق و به شرح

زیر اصلاح می‌شود:

ساده ۶۴ مکرر ۴۲- وزارت در پیگیری جرائم و تخلفات مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی در حکم ذی‌نفع و از پرداخت هزینه‌های دادرسی معاف است.

ماده ۹۰- ماده (۱۳۲) قانون شرکتهای تعاونی به عنوان ماده (۶۴) مکرر (۴۳) الحاق و به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ساده ۶۴ مکرر ۴۳- پس از صدور کیفرخواست در مورد جرائم مربوط به اشخاص حقوقی بخش تعاونی، مراتب از طرف مرجع قضائی به شخص حقوقی بخش تعاونی مربوط اعلام می‌شود و در این صورت متهم از سمت خود در آن شخص حقوقی برکنار می‌گردد. اشخاصی که به این ترتیب برکنار می‌شوند تا زمانی که رأی قطعی برائت آنها صادر نشده باشد، نمی‌توانند به سمت هیأت‌مدیره، مدیر عامل، دبیر، دبیرکل و بازرس هیچ شخص حقوقی در بخش تعاونی انتخاب شوند؛ مشروط به آنکه مدت رسیدگی از پنج سال تجاوز نکند.

ماده ۹۱- ماده (۶۴) مکرر (۴۴) به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۶۴ مکرر ۴۴- مجازات‌های حبس در نظر گرفته شده برای اشخاص حقیقی در این قانون در مورد اشخاص حقوقی به ازای هر روز زندان به مجازات نقدی سیصد هزار (۳۰۰,۰۰۰) ریال تبدیل می‌شود. همچنین مجازات‌های نقدی مذکور در این قانون برای اشخاص حقیقی درباره اشخاص حقوقی به میزان دو تا چهار برابر میزان مقرر است. مجازات اشخاص حقوقی مانع از مجازات اشخاص حقیقی مرتکب جرم نخواهد شد.

ماده ۹۲- ماده (۶۵) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن حذف می‌شوند.

ماده ۶۵- مأموریت ایفای نقش حاکمینی دولت در توسعه بخش تعاون و تحقق اهداف بخش تعاونی در چهارچوب اصول قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام، مشتمل بر راهبری ترویج فرهنگ و دانش تعاون؛ تشکیل و توسعه هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی؛ حمایت از بخش تعاونی و بهبود دسترسی اشخاص حقوقی بخش به مجوزها، منابع و امکانات سرمایه‌گذاری و بازارهای نهایی؛ ارتقاء کارآمدی بخش تعاون؛ متکی بر تقویت ارزشها و هویت تعاونی و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی و اشخاص حقوقی بخش تعاونی برعهده وزارت است.

ماده ۹۳- بعد از ماده (۶۵)، ماده (۶۵) مکرر به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده (۶۵) مکرر- در اجرای تبصره (۱) بند (و) ماده (۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون به عنوان یک مؤسسه اعتباری که به صورت سهامی خاص اداره می‌شود و صد در صد (۱۰۰٪) آن متعلق به دولت می‌باشد، برای تضمین سرمایه‌گذاری‌ها، نهیلات اعتباری، معاملات، مطالبات و تعهدات اشخاص حقوقی بخش تعاونی فعالیت می‌نماید. مفاد تبصره‌های (۲)، (۳) و (۴) ماده (۷) و مفاد ماده (۸) قانون چگونگی اداره صندوق ضمانت صادرات ایران مصوب ۱۳۷۵ و نیز معافیت‌های مالیاتی آن صندوق به صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون

نیز تسری می‌یابد. مدیر عامل و اعضای هیأت‌مدیره به پیشنهاد وزیر (رئیس مجمع عمومی) و تصویب مجمع عمومی صندوق برای مدت پنج سال منصوب می‌شوند. وزیر می‌تواند مدیر عامل را عزل نماید.

تبصره ۱- اساسنامه صندوق مذکور به پیشنهاد وزارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
تبصره ۲- صندوق یادشده تابع این قانون در موارد پیش‌بینی نشده تابع قانون تجارت و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.
تبصره ۳- صندوق می‌تواند در تأسیس اشخاص حقوقی بخش تعاونی که موضوع فعالیت یا هدف مشابه آن داشته باشند مشارکت کند؛ در این صورت میزان مشارکت صندوق حداکثر تا چهل و نه درصد (۴۹٪) سهام آنها خواهد بود و موظف است ظرف سه سال سهم خود را به آنها واگذار نماید.

تبصره ۴- قراردادهای تنظیمی صندوق ضمانت تعاون و صندوقهای موضوع تبصره (۱) این ماده از جمله صندوقهای تعاونی ضمانت که با مشارکت و یا حمایت آن تشکیل خواهند شد با متقاضیان در حکم اسناد لازم‌الاجراء می‌باشد.
تبصره ۵- صندوق در حدودی که خسارت پرداخت می‌کند در مقابل اشخاصی که مسؤول وقوع خسارت هستند در وصول مطالبات خود قائم مقام ذی‌نفع خواهد بود.

ماده ۹۴- ماده (۶۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- در صدر ماده عبارت «وزارت تعاون» به «وزارت در حوزه تعاون» اصلاح می‌شود.

۲- بندهای (۱)، (۲)، (۴)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۷)، (۲۶)، (۲۷)، (۲۸)، (۲۹) و (۳۰) به شرح زیر اصلاح می‌شوند:

۱- اجرای آن قسمت از قانون و مقررات در رابطه با بخش تعاونی و یا هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی که مربوط به دولت می‌شود و سیاست‌گذاری و نظارت بر حسن اجرای این قانون و سایر قوانین و مقرراتی که اختصاصاً به بخش تعاونی و یا هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی مربوط باشد.

۲- تهیه لوایح، آیین‌نامه‌های اجرایی، تصویب‌نامه‌های هیأت وزیران، اسناد توسعه و بسته‌های اجرایی برنامه‌ها و سایر مقرراتی که در حوزه مأموریت و وظایف، نیاز به تصویب در مراجع قانونی داشته باشد؛ مشارکت در تهیه و پیشنهاد مقررات در سایر موارد مرتبط؛ از جمله مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور؛ تهیه، تصویب و ابلاغ آیین‌نامه‌ها؛ دستورالعمل‌ها و سایر مقررات پیش‌بینی شده قانونی؛ از جمله تهیه و ابلاغ اساسنامه‌ها و آیین‌نامه‌های نمونه (مقررات عمومی متحدالشکل) برای هر یک از انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی

۴- هماهنگی حمایت از بخش تعاون در جهت دستیابی سهل‌تر و سریع‌تر اشخاص حقوقی بخش تعاونی به زمین و زیربنای فیزیکی، مجوزها، منابع مالی و اعتباری ارزی و ریالی، سرمایه خارجی، دانش فنی روز، اطلاعات و ارتباطات، نیروی انسانی ماهر و کارآمد، مواد اولیه و وسایل و کالاهای مورد نیاز، بازارهای نهایی (داخلی و خارجی) و نظایر اینها

۷- حمایت از بخش تعاونی از طریق روشهایی از قبیل اعطای کمکهای بلاعوض، وجوه اداره شده، فنی و اعتباری، یارانه و سایر کمکها؛ اعمال معافیت‌ها و تخفیف‌های مالیاتی، تعرفه‌ای و نظایر اینها؛ ارائه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله مؤسسات مالی کشور؛ مشارکت و سرمایه‌گذاری در تعاونی‌ها و نیز انتقال سهم شرکت دولتی به بخش تعاونی

۸- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و حمایت از گسترش و توسعه انواع اشخاص حقوقی بخش تعاونی و شهرکها و مجتمع‌های بزرگ تعاونی و نیز گسترش حضور بخش تعاون در فعالیتهای بزرگ و گسترده

تبصره- به منظور گسترش حضور بخش تعاون در فعالیتهای بزرگ و گسترده، شرکتهای دولتی و سازمانهای توسعه‌ای و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی موظفند در انجام سرمایه‌گذاری مشترک و مشارکت با بخشهای غیردولتی وفق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد مشترک وزارت و وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به بخش تعاونی تقدم دهند.

۹- پیشنهاد منابع بودجه‌ای مورد نیاز و پیگیری تصویب و تخصیص آن و مصرف منابع حمایت از بخش تعاونی در موارد پیش‌بینی شده قانونی از قبیل اعطای کمکهای بلاعوض، وجوه اداره شده، کمکهای فنی و اعتباری، یارانه و سایر منابع بودجه عمومی

۱۷- تقویت استقلال و خودگردانی تعاونی‌ها و انسجام بخش تعاونی از طریق راهبری منع مداخله دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی‌ها و تقویت شبکه‌سازی و یکپارچگی‌های عمودی و افقی در بخش تعاون و افزایش تعاملات و معاملات بین آنها

۲۶- انجام وظایف به عنوان رئیس مجمع عمومی بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون وابسته به وزارت و تقویت منابع و خدمات آنها

- ۲۷- عضویت، مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و همکاری با سازمان‌های تخصصی و بین‌المللی و منطقه‌ای و دوجانبه در حوزه تعاونی‌ها در چارچوب قوانین مربوط به نمایندگی از طرف دولت
- ۲۸- صدور مجوز و تأییدنامه در موارد پیش‌بینی شده
- ۲۹- ترغیب و سیاست‌گذاری درخصوص ادغام شرکتهای تعاونی توزیعی با یکدیگر و اتحادیه‌های تعاونی توزیعی با همدیگر
- ۳۰- تعیین خط‌مشی و برنامه‌ریزی در جهت تقویت توانمندی‌ها و کارآمدی اشخاص حقوقی بخش تعاونی با تأکید بر رشد شاخص‌های ناظر بر تعداد اعضاء، هویت تعاونی و اهداف موردنظر، تنظیم حمایت از تعاونی‌ها در جهت رشد شاخصهای مذکور و نیز تعیین و معرفی تعاونی‌های برتر به‌طور سالانه براساس آن شاخصها
- ۳۱- در بند (۵) واژه «تعاونی‌ها» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح و عبارت «و همچنین بین اتحادیه‌های تعاونی» حذف می‌شود.
- ۴- در بند (۶) عبارت «با همکاری» به عبارت «از طریق» اصلاح و عبارت «و صنعتی» حذف می‌شود.
- ۵- در بند (۱۰) واژه «راهبری» به ابتدای جمله اضافه می‌شود.
- ۶- در بندهای (۱۱) و (۱۲) واژه «راهبری» به ابتدای جمله اضافه و واژه «تعاونی‌ها» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح می‌شود.
- ۷- در بندهای (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) واژه «تعاونی‌ها» به عبارت «اشخاص حقوقی بخش تعاونی» اصلاح می‌شود.
- ۸- در تبصره بند (۲۳)، عبارت «سهیم بخش تعاون از تسهیلات بانکی را تعیین کند» جایگزین عبارت «نسبت به اعطای وام و کمکهای لازم به تعاونی‌ها اقدام نماید» می‌شود.
- ۹- یک بند به عنوان بند (۳۱) به شرح زیر اضافه می‌شود:
- ۳۱- سایر امور پیش‌بینی شده در این قانون.
- ۱۰- ذیل ماده (۶۶) سه تبصره به شرح زیر الحاق می‌شود:
- تبصره ۱- ایجاد هماهنگی بین دستگاههای اجرایی در توسعه بخش تعاونی و جنب حمایت‌ها در مرکز و استان‌ها از طریق کارگروهی خواهد بود که ترکیب اعضاء و وظایف و اختیارات آن به پیشنهاد وزارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. دبیرخانه کارگروه در وزارت (مرکز و استانها) مستقر خواهد بود.
- تبصره ۲- وظایف تصدی‌گری بخش تعاون در چهارچوب آیین‌نامه اجرایی بند (ج) ماده (۱۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برعهده تشکلهای بخش تعاونی خواهد بود. چگونگی تنظیم رابطه دولت و تشکلهای تعاونی که عهده‌دار وظایف تصدی‌گری دولت شده یا خواهند شد، وفق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت و با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- تبصره ۳- منابع وجوه اداره شده و تسهیلات قابل اعطای بانکهای دولتی و صندوقهای تخصصی و تسهیلات حمایتی قابل اعطای بانکهای غیردولتی و نیز منابع ارزی قابل تخصیص که به بخشهای غیردولتی اختصاص می‌یابد در خصوص اشخاص حقوقی بخش تعاون با معرفی وزارت اعطاء می‌شود.
- ماده ۹۵- «فصل شانزدهم - سایر مقررات» بلافاصله بعد از ماده (۶۶) و تبصره‌های آن قرار می‌گیرد. ماده (۶۷) و مواد بعدی ذیل فصل مذکور قرار می‌گیرند.
- ماده ۹۶- ماده (۶۷) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:
- ماده ۶۷- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون و نیز مواردی که نیازمند آیین‌نامه اجرایی باشد و پیش‌بینی نشده باشد ظرف شش ماه توسط وزارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- تبصره ۱- انجام امور حاکمیتی مربوط به بخش تعاونی و هر یک از اشخاص حقوقی بخش تعاونی بر عهده وزارت بوده و آیین‌نامه نحوه همکاری وزارت و سایر دستگاههای اجرایی در ارتباط با بخش تعاونی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- تبصره ۲- اجرای این قانون و نظارت در خصوص شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی موضوع مواد (۲۷) مکرر (۱) و (۲۷) مکرر (۲) و شرکتهای تعاونی تولید دسته جمعی کشاورزی موضوع تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۲۶) این قانون، در چهارچوب سیاستهای توسعه بخش تعاونی (مصوبات هیأت وزیران و کارگروه توسعه بخش تعاونی) بر عهده وزارت جهادکشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی) خواهد بود. بدین منظور اختیارات نظارتی وزارت، موضوع فصل سیزدهم این قانون در خصوص تعاونی‌های مذکور برعهده وزارت جهادکشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی) است و نیز تدوین مقررات پیش‌بینی شده در این قانون که مرجع تصویب آن وزیر یا وزارت باشد، اختصاصاً برای تعاونی‌های مذکور، وزیر یا

وزارت جهاد کشاورزی با مشارکت وزارت خواهد بود. در سایر موارد تدوین مقررات پیش‌بینی شده در این قانون که مرتبط با تعاونی‌های مذکور نیز باشد بر عهده وزارت و با همکاری وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

ماده ۹۷- ماده (۶۸) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود:

ماده ۶۸- مبالغ مندرج در این قانون به تناسب نرخ تورم اعلام شده به وسیله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هر سه سال یک بار به پیشنهاد وزیر و تصویب هیأت وزیران تعدیل می‌شود. تعدیل مبالغ مندرج در آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون نیز به تناسب نرخ مذکور، حداقل هر سه سال یکبار از تاریخ تصویب آنها الزامی است.

ماده ۹۸- ماده (۶۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶۹- شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون با ابلاغ این قانون، تابع آن خواهند بود و موظفند حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن، اساسنامه خود را با آن تطبیق دهند و پس از تأیید وزارت، تغییرات اساسنامه خود را به ثبت برسانند؛ در غیر این صورت متخلف محسوب و نیز از مزایای بخش تعاونی برخوردار نخواهند بود و در صورت گذشت یک سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، وزارت می‌تواند دعوت به تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده نماید تا در خصوص تطبیق مواد اساسنامه و یا انحلال تصمیم‌گیری شود. مجمع عمومی مذکور مجاز به اتخاذ تصمیم دیگری نخواهد بود.

ماده ۹۹- ماده (۷۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷۰- به منظور تمرکز ردیفهای مرتبط با بخش تعاونی در قوانین بودجه سالیانه کل کشور باید فصلی تحت عنوان «فصل تعاون» ایجاد گردد و ردیف شکل‌گیری و توانمندسازی تعاونی‌ها موضوع بند (ز) ماده (۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و سایر ردیفها و اعتبارات مربوط به بخش تعاونی در آن پیش‌بینی شود.

ماده ۱۰۰- ماده (۷۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷۱- در موارد عدم تصریح حکم خاص در خصوص شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی و اتاقهای تعاون، مقررات قانون تجارت راجع به شرکت‌های سهامی خاص به آنها نیز تسری می‌یابد. از تاریخ تصویب و لازم‌الاجراء شدن این قانون، شرکت‌های تعاونی، مواد (۱۹۰) تا (۱۹۴) قانون تجارت و مواد مغایر در سایر قوانین خاص و عام ملغی می‌شوند. تا زمانی که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود.

ماده ۱۰۱- پس از تصویب مواد اصلاحی در قانون، شماره فصل‌ها و مواد با حذف عبارات مکرر، به ترتیب اعداد صحیح اصلاح می‌شود و اصلاحات مذکور در متن مواد و تبصره‌ها نیز اعمال می‌شود.

هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی موظف است پس از تصویب این قانون نسبت به اعمال اصلاحات در قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و اصلاح ترتیب فصول و شماره مواد و تنظیم آنها اقدام نماید.

رئیس جمهور

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تصحیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران تقدیم می گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تصحیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است.

- قبلاً در جنبه علمی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

□ با تغییر اساسی □ با تفاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از تقویم شش ماه □ بدون تغییر اساسی

□ با انقضای شش ماه □ با تفاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

محدوداً قابل پیشنهاد به مجلس □ می باشد.

□ نمی باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تصحیح قوانین و مقررات کشور:

□ رعایت شده است.

در لایحه تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی □ رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

□ رعایت نشده است: دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳ از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

و- موضوع و عنوان مشخص □ دارد □ ندارد

دوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه □ دارد □ ندارد

سوم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان □ دارد □ ندارد

ب- ماده ۱۳۶- امضاء مقامات مسؤول را □ دارد □ ندارد

ج- ماده ۱۴۲- لایحه تقدیمی دارای □ یک موضوع □ است و پیشنهاد آن به عنوان □ ماده واحده □ در چه باب ابراد □ نمی باشد. □ بیش از یک موضوع □ مواد متعدد □ می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تصحیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی:

لایحه تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت □ ندارد □ دارد. اصل / اصول مغایر و دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز:

لایحه تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت □ ندارد □ دارد. دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه:

لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (ماهوی):

الف- لایحه تقدیمی با قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۲۲. رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۵ موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به
 می‌شود
۲ - رای نصابندگان ندارد.
۳ - دارد.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- لایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- به دلیل عدم ذکر دقیق عناوین قوانین که به موجب این لایحه در صورت تصویب نسخ می گردند (موضوع ماده ۱۰۰) مضایر سیاست های تقیحی می باشد.
- ۲- برخی از مواد لایحه در قانون بخش تعاونی مصوب سال ۱۳۹۳ مورد اصلاح فرار گرفته که در این لایحه به دلیل اینکه قبل از آن (سال ۱۳۹۲) تغییر مجلس شده لحاظ نشده است.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین منعارض وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص لایحه تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد یک برگ فهرست سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین
سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

الف - دلایل و ضرورت قانونگذاری

بعد از ارائه این لایحه برخی از مواد آن در قانون اصلاح مواد از قانون بخش تعاونی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۳/۲/۱۷ اعمال گردیده است.

ب - فهرست سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد	متممات	مرتبط
۱	قانون اصلاح مواد از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی	۱۳۸۷/۳/۲۵	۱-۹۵، ۱۰۱، ۱۱۲		
۲	سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران			بند های الف ب و د	
۳	قانون شرکتهای تعاونی یا اصلاحات	۱۳۵۰-۳-۱۶	۱۳-۶۲-۶۱-۱۳۷-۹۴-۸۸-۱۸-۲۹-۲۱-۲۶-۲۷-۳۰-۴۰-۴۱-۵۱-۱۲۶-۵۱-۱۳۲-۱۱۸-۱۴۴-۱۴۴-۱۴۳-۱۱۸		
۴	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران	۵۳	۱۳۷۰/۶/۱۳		
۵	قانون تجارت مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۱۱ شمسی (کمیسیون قوانین عدلیه)	۱۹۱	۱۳۱۱/۲/۱۳		
۶	لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، ۱۲، ۲۴ کمیسیون خاص مشرک مجلسین	۱۹۰	۱۳۴۷/۱۲/۲۴		
۷	اصل چهل و چهارم				
۸	اصل چهل و سوم				
۹	قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۸۶/۷/۱۸	ماده ۵، ۶، ۷		
۱۰	قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی)	۱۳۷۹/۱۰/۲۱	ماده ۵۱		
۱۱	قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۶۶/۶/۱	مواد ۱ الی ۵		
۱۲	قانون مالیاتهای مستقیم	۱۳۶۶/۱۲/۳	۱۰۵		
۱۳	قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵ - ۱۳۹۰)	۱۳۸۹/۱۰/۱۵	بند ط ماده ۸۴		
۱۴	قانون برنامه و بودجه کشور	۱۳۵۱/۱۲/۱۰	۵۰		
۱۵	کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعمیرات و مجازاتهای بازدارنده)	۱۳۷۸/۳/۲	۶۰۷، ۶۷۱، ۶۴۱، ۵۷۶		
۱۶	قانون مجازات عمومی	۱۳۰۴/۱۱/۲۴	۴۴۱		
	مصوب ۲۳ دی ماه ۱۳۰۴ - ۲ بهمن ۱۰، ۱۳۰۴ (کمیسیون عدلیه)				
۱۷	قانون چگونگی اداره صندوق ضمانت صادرات ایران	۱۳۷۵/۷/۱۵	۷۸		
۱۸	آیین نامه اجرائی بند (ج) ماده (۱۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۱/۱۰/۰۳	ماده ۱۲۴		
۱۹	تفسیر قانونی در خصوص قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۰/۶/۱۳	کلیه مواد		
۲۰	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۷/۷/۵	کلیه مواد		
۲۱	قانون اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۰	۱۳۸۱/۵/۱۶	ماده واحده		
۲۲	قانون لغو ماده (۵۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰	۱۳۸۱/۹/۱	کلیه مواد		
۲۳	قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۷/۶/۲۶	کلیه مواد		
۲۴	قانون دایره تجاری بین المللی	۱۳۴۹/۱۲/۲۴	کلیه مواد		
۲۵	قانون تعاونی تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی	۱۳۵۲/۲/۳	کلیه مواد		
۲۶	قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی	۱۳۳۹/۶/۳۰	کلیه مواد		
۲۷	قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت	۱۳۸۱/۵/۶	کلیه مواد		
۲۸	قانون منع فروش و واگذاری اراضی ملایق کاربری مسکنی بران امر مسکن به شرکتهای تعاونی مسکن وسایر اشخاص حقیقی و حقوقی	۱۳۵۰-۳-۱۶	کلیه مواد		
۲۹	قانون شرکتهای تعاونی یا اصلاحات	۱۳۷۷/۸/۱۱	کلیه مواد		
۳۰	قانون نحوه تأمین هزینههای اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران یا اصلاحات	۱۳۹۳/۱۲/۱۷	کلیه مواد		
۳۱	قانون اصلاح مواد از قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران				